

העולם הזה

ספור השער:

אפנת הסתיו

מס' 940 • שנה 19
די חשון תשמ"ז
20.10.1955
המחיר: 350 פרוטה

בלי מורא -

בלי

משוא פנים

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש מערכת: שלום כהן
עורכי-משנה: דוב איתן, ברוך נאדל, אורי סלע

עורך כיתוב: איתן נבירול
הכתב הראשי: עמואל סרה
חכרי המערכת: ישראל ביבר, ניצה נבו, לילי נילי, רותי ורה, רוגי זוהר, אברהם חיסון, אומקר טאובר, שבתאי לוי, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינו, שלמה קרו, סילבי קשת.

הציר הראשי: שמואל ברוור
מנהל מבצעים: שלמה אדיר
עורך דמוס: אריה אריאל
מנהל מעבדה: נגה רוזן

רח' גליקסון 8 תל-אביב. טען המברקים: 'עולמפרט' ת. ד. 136, 1920 26785. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. 1901 ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות. מלבד עבור מודעות המסורסמות תחת הכרזת, 'דו"ח לצרכי', 'דו"ח לבחור', 'דו"ח לנסוע' וכו'. המוכנות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידי. המודע, 'דו"ח לבחור' כולל מודעות מטעם מפלגות וארגונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכן ולדעות המובעות בתן ושאינן משקפות כל שום צדדה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

21.6%

אוטובוס היה בנימין מאילת-השחר. אנשי הכפר החלו מזכירים את מעשיו הטובים כלפי הערבים, בין השאר את הכנסת בנוי החולה של אחד מהם לבית-החולים בהשחלדות.

מאוחר יותר נודע על מותה של מלכה גרנות מסאסא. מיד נזכר משהו במכללה כי בעלה, המשורר הירושלמי אלעזר גרנות, כתב הספד על כפר ברעם, אחרי פיצוץ בידי כוחות הבטחון. בני ברעם המאורנים, שגורר שו לגישה, הספידו אותה מרות.

השעות עברו אט-אט. ביתניים נמשך החיפוש בכפר. אי-שם טירטר האלחלו! האללו כנור אחד, כאן כנור שניים, עבור לו! לאנשי-הבטחון נמאסה העמידה בשמש, ול' עצירים נמאסה הישיבה באבק. העמידה ואס' רה עליהם. החלה רטינה כללית. שוטר, שחיפש פורקן לכעסו, מצא אותו בצעירותו, פקד עליו לסגת אחורה. כשענה הצעיר, 'ב' סדר' בטון שלא מצא חן בעיני השוטר, הכה אותו עד כדי עיפוף. אחרי שהוריק עליו את מיימיו על התכונן להמשיך להכותו. סרן צבאי חילץ את הנער.

אחרי-הצהריים נתברר לשלטונות, לאחר ריקה מדוקדקת, כי הכל כשר. מה שלא היה ברור לא השלטונות ולא לבני-הכפר האם אחרי כל מעשה-התועבה של מסתננים מ עבר לגבול יצטרכו תושבי הכפר כולו לסבול תשע שעות בשמש?

האמת היא שעד כה לא פורסם אף שמץ של הוכחה שיש קשר לגבול בין לוחמי המלחמה-הזעיראית מעבר לגבול לבין כפרי המעוטים במדינה. במידה שיש חשדות, ואי פילו אם אין, יש לערוך חקירה מקצועית ומדוקדקת. אולם יש לזכור כי צו ההגירה נות מודעה גם בשטח זה עם צו ההגירה פוליטי הצונן.

ביומנו שפורסם אחרי מותו, רשם המרשל הגרמני ארווין רומל כמה הרהורים על הי דרכים למלחמה בגרילה. הוא ניתח את אמר צעיר-הדיכוי של האוסטרים לרוב נגד האוכל' לוסיה האזרחית (אחרי פעולות-החבלה של ה סוכנים הבריטיים) ואת האמצעים הדומים של הגרמנים בצרפת. מסקנתו היתה קיצונית מאד: לעולם לא כדאי להעניש את האוכל' סיה. כי בזאת ממלאים בדיק את מבוקשים של החבלנים, והשואפים להכות טריו בין השלטון והאוכלוסיה.

דומני שאנו נמצאים כיום באותו מצב עצ מו. שולחיה-הפדאיון מעוניינים ליצור במדינה אווירה של אי-שקט, חשדות הדדיים ועצבים מרוטים. הם מעוניינים לערער את השלום בין השלטון והמעיוטים, לגרום לדיכוי המי עוט קלקל העמליות.

האם כדאי לנו לעזור להם בכך?
אורי אבנרי

מכתבים

...היה היתה הצלחה-רבתי. העולם הזה, שהקדים את כל שאר השבועונים והעתונים היומיים בארץ בתאריך ב'תשרי' (1939) יותר מכרניל. הי פתח לעצמו אשכנז לעולם חדש שבדאי לו לתי מסר לו באיפוף קבוע!

לקבוע מסקנות לגבי המערכה על הצור...
ארכיאלוג, ירושלים
בהחלט בקושי עברו 3300 שנים!
זה שהענינה המזוג
אינכם יכולים לאחד לעצמכם עד כמה נהייתו מהכתבה, 'הצילו אותנו מירידים' ו'העולם הזה' (1937). אולם מה שכתב העורך היה על קצה-המזל, בהש' וואה עם המציאות המרה. מה דעתכם להתחיל בסדרת מאמרים על נושא זה, כדי לעקור את השרשי הרקובים הנסתרים מחמת לוקונים הצדי קים?

אלהו שטיר, צה"ל
...גם הכצנת הכעיה מוכה שאף כותב המאמר מאמין כי הוא - שאותו יש להציל - קיים. שאם לא כן, לשם מה הקריאה בהצלת כוח שאינו קיים? איש אינו מחוייב באלוהים ומעטכ בעדו מלהיות מנהוק גם על-ידי אחרים ובאם אנשי הנה, חושבי הכיפופת הבקיאות, נושאים את שם הלושא, הרי זה לא בגלל היותם חזקים או מסורים לערעון האלוהים שהם כאילו מיוצגים, אלא בגלל העובדה שאצל האחרים הסרה להלוטין הניתלת האלוהית, שהיא תהווה מימית-אישית. אלה האממיים בדת ישראל (אלא מרבאות) וכמסורתי הפכו לאיסים. רבי אריה לוי, הרב מימון ואחרים הם רק קומין מאלה האממיים בתורה ויוזנים ממנה בלבד. אולם לא מאלה ויפיעו משה, ישו, או אף מביים וכעש"ס הדי שים אשר בהופעתם חוללו מהפכה בעמם.

משה תור, בני-ברק
יש לכתוב המאמר טעות חמורה באספיקוסת של, אין האלקים בזה הכובל את חזרת האדם ואינו מונע בעד האדם מלהניח כבוה עצמו אל פסנת השלמות אלקים אינו סכנה גדולה, אדרבא הוא הנותן לאדם לסמוך על עצמו, להתמודד עם הסביבה ולהתגבר עליה.

עורך העורך: ברור כי אין תפקיד הדת להצטמי צם רק בתחום הרישיות כגון שבת, אלא על הדת להיות נרם ממלכתי רב-תחומה וראוי דברי המדי רשים על ממלכת חקיהו).
ישראל עזריאלי, זכרון-יעקב
...אינו רואה כלל את התפקיד בהצלת האלוהים מדי הנוסאים את שמו. וכי נעשה אתו? לשם מה הוא דרוש לנו בחיותו הכריאני? הוא הרי לא יוכל לערוננו!
יפה כתב העורך כי הדת איננו אצלנו היא מפלגה, ובשלמה רקובה עד הסיוד. וייתכן שאלמלא בן עזר יכולה היתה למשורר את החלשים שבינינו אי חיקה הכוב. אולם, הושכני שמוטב להציל את המדינה מהמפלגה הזאת, במקרה להציל את האלו' הם ממנה, ובכך, דומני, רבו יותר התועלת...
יש להבחין בין שלילת האלוהים לבין שלילת המסורת ולא בגלל דעה פרטית בנדון, אלא מפני שאין אנו יכולים לנשח את המסורת כל עוד מליוני בני עמנו נמצאים מחוץ למדינתו המסורת מהיה שטר בינינו לבין הנולדה, קשר הדוק ולפע' מי יחידה.

רק כאשר נודה כולנו כאן, בארצנו הקטנה

שבת-קהל

לאחר הרהורים שובנו מקריאת רשימותיכם על הנוער הישראלי והכאטיסטיקה בדבר הביקור בבתי-הקולנוע בארץ, הרגנו מציע להחליט על צעד נוסף וחינוי: שבת-קהל. הנה אומר: הקהל יוכיח כי אינו ניתן להפקר ויש כוחו להכריח את בעליו הזכונות לתת תנאים הנוגנים ומתקבלים על הדעת בבתי-הקולנוע, למשל:
● כאשר מוצג סרט קצר מורגיל - יש לה' ציג יומן ותוספת אחרת, אך לא תעמולה מסח' חרית בלבד.
● יש להגדיל את מספר הקופות שליר ה' פלונע. כדי למנוע תור, או תוספת למחיר המסוף פל בגלל סוכנויות שונות.
● למכור כרטיסים במחירים עממים, לא לשי' לוש השורות הראשונות בלבד, אלא למעלה מזה.
● מיכון ותאורה מדטט ומכיליים.
● תרונם בנהג מדטט ובהתאם לתוכן.
● מקומות ישועה נוחים.
● יפרסם העולה הזה נילודיעת לרכישת אהרה ל' עניין זה, כן יראגן לאונון מנחנדים שיעמדו ליד הקופות כרנע שיצא הדבר לפועל.

מצפין וחתומה

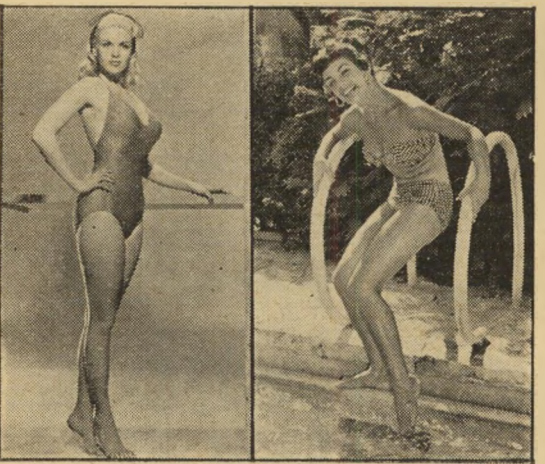
כל הכבוד וההערכה לכשרונה הדראמאטי המער לה ולמצפונת הער של השקנת העולה היה הרי רית. (העולם הזה 1938). אך עם כל רצון הטוב, עדיין לא הצלחנו לפסור את הכעיה המציקה מרוע שקנת ישראלית השולחת את תמונתה לעתון 'ישראל' מארץ זוהר, בה היא שוהת, אינה יכולה לחתום את שמה כבעלת על נבי אותה תמונה? האינכם סבורים כמנון כי לא יחסא לאמת הקורא אשר בכך נטייה לסנובים?

יגה זליקוביץ ואביגיל צוק, תל-אביב

נלי פרישמן, צה"ל
התמונה, יחד עם חתימתה הלועזית, היתה מיועדת לשער עתון צרפתי.
חמור ישראל ופרשיו
אחד האנשים המנהלים את הביקורת הכנה, הי מעמיקה והקונסטרוקטיבית ביותר על השלטון במדינה הזאת - בלא מורא ובלי משוא-פנים ואף שאינו מחזיר על כך מרי (שכונ) - הנו ללא ספק, מר אליעזר ליבנה.
לפלא הוא, איבא, שהעולם הזה, המתמיר להיות החמור הלבן של דוריה הפוליטית הישראלית - שהעלה על נבו, כעבר, משהיה לעתיד לרכיב נסיון - אינו מוצא לנחוק לתת סיכוב כדאי גם למר ליבנה, וכך להטוא כלפי האמת וההקשות על חלק מהנוער, המתווה את הנוי מאמיני העולם הזה, בחיפושיו אחר עול הרש יותר.

על זליקוביץ

אוזנו הארוכות של העולם הזה זקופות לשמוע קול פעמי המשיח.
אשת חיה מי ימצא?
חיפשתם את האשה של השנה... ומצאם: יזיה שיר (העולם הזה 1935). עזר הסר לה משהו כדי להיות זוהרת, ואני שולח לשם השוואה תמונה אחרת. ומי דוע התעלמטם מהחובשת ילידת בולגריה, אשר הציג לה חיי מים, עת נלפ מנוי כו אחוז להבות.

צבי דיין, אייטש
אשת השנה ומועמדת הקורא דיין - ראה תמו' (ה).
מעשה שפן
נהיית לקריא סוף-סוף? כתבה באמת טובה על הי אמכות (העולם הזה 1939). כל הכבוד למרים שגן, הי רוצה בששה ילדים, אולם אני חושבת שהיא מנומחה: משפחה צריכה להיות מי משכורת רנילה, לא יכולה להרשות לעצמה ששה, או אפילו ארבעה, ילדים, מי טב לבחור כדרדיביניים, פנינה ברגמן, רמת-גן

שביל הזהב או שביל-חוסר-הכסף?
אני כולי מתפעלת ממרים שגן, אך שמרה על מצב רווחה ונופה אחרי ארבעה ילדים, בעלה צדיק באמת להתנאות בה!
לילי יעקובוב, ירושלים
אל נפתח פה (למר) שטן

שינה קרה

לאחר נודידישינה החלטתי להירדם לפי ה' מסכתות שהכתאת בעתונכם (העולם הזה 1932) ובחרתי בדרך ההרעה באכט. וראה זה פלא - נדרמתי.

אריה שורק, נתניה

ידידני הקורא שורק שבטלנות עד שיפרסם העולם הזה חקירה מקיפה על, 'כיצד להיפטר מנולת על-ידי חוסר מנייה'.

הוי, דרומה לכיף

במכתבכם, 'נוער הזהב יורד לערבה' (העולם הזה 1937) עשיתם עצמכם לצחוק ולקלס. אסכים אתכם כי ניער הזהב היב לרדת לערבה, אך להפירות אותה ולהתיישב בה, ולא על מנת לכייה... יכן: האם לא היתה זאת רמאות לומר לאנשי מפעל הפוספאט שאנשי הטול הם קצינים משוד' ררים, בעוד שאינם כאלה? בכך הרי לענו להכני' הם האזרחים של אנשי המפעל? איך שלא יהיה, הרי יגיע הנילון הזה למפעל ואז יכעבו אנשיו על אשר רומו ולהבא לא יכניסו איש למתנם.

מתן כמתר

1 ל' עבר מנכית עלמא (העולם הזה 1938). בעלום שם, תל-אביב

להחייב ידידות בית השפיר!

גאוות המשפחה הגדולה ששמה גימנסיה הרצליה הוא ראש הממשלה משה שרת, בוגר מחזור א', שצולם בישיבת הוועדה המארגנת של החגיגות.

מהמחזור שלנו יצא ראש ממשלה! התגאה השבוע הניד המחזור הראשון של גימנסיה הרצליה, שעה ששמה שרת ניגש לירות את אבן הפינה של בניין הגימנסיה החדש, בחג יומל החמישים של המוסד הוותיק.

אתי למד נתן אלתרמן! קבע שני, בוגר המחזור ה-17. בוגרי מחזורים אחרים הצביעו על סופר ריב, שופטים ואנשי מדע שלמדו יחד אתם על ספסלי הגימנסיה. כל אחד מהם האמין באמונה עמוקה כי מחזורו הוא המחזור בהא הידיעה, כי חבריו ללימודים הם הקבוצה הרעננה והמגוונת ביותר שעברה דרך שערי הרצליה.

בעמודים אלה יסופר על מחזור אחד — המחזור ה-16. מי היו אנשיו ומה הם כיום, מה היתה דמות הישוב של אז ומה המאורעות והאישים שהשפיעו על תלמידי מחזור זה ונחרתו מאז בזכרונם.

ספר לסבתא! שלוש צופות מרותקות עוקבות אחר הנעשה בטכס הנחת אבן הפינה לבניין הגימנסיה החדש, בצפון תל-אביב. למרות השמש הלוהטת ביום הטכס נכחו במקום מאות וותיקים, חניכי הגימנסיה.

„דור הולך, יא חבוב, דור אחר בא“! הדור הראשון הוא מרדכי מאיר, בוגר מחזור ט"ז. על שכמו: בנו שי בן ה'12, שהשתתף עם משה שרת בהנחת אבן הפינה. מרדכי, בנקאי מצליח, הצליח במתימטיקה אחרי שהעתיק את התשובות מגאון המחזור, כיום פרופיסור.

כך לגדוד מגיני השפה, הפתק נשא את ה"כרזה": „עברי, דבר עברית!“ ביאליק, גבר קרח ושמן, הביט בשנים, הודה בהברה פול-גית כבדה: „אתם צוידקים, אתם צוידקים!“ השנים עקבו אחרי בני הזוג עד שאלה המי שיכו את שיחתם בעברית המשונה שלהם שנשמעה באוזני הנערים כשפת שבט הוטג' טוטי.

פצצת טרחון במרתף

הם גם עסקו בעיסוק שנועד להיות כה ח"ביב בישוב בשנים הבאות: פיצוץ אסי פה. הפעולה התנהלה נגד המועדון הקומורניסטי, ליד שפת הים, מקום שבו שוכנת עתה מסעדת מרתף ראשון המפוארת. היה זה בשנת 1925, בתחילת העליה הרביעית, שהבאה ארצה רבבות יהודי פולין. ב-

בני מחזור ט"ז ישבו על ספסלי הגימנסיה בשנים 1921-1928. העיר תל-אביב אך יצאה אז מחיתוליה, אנשים בעלי שמות אגדיים, השייכים עתה להיסטוריה ולספרי הלימודים, היו עדיין בחיים, דמויות מוכרות לבני מחזור ט"ז.

הם זוכרים, למשל, את אחר-העם הזקן, ג' מוך, רזה בעל זקן-תייש מחודד, שהיה גר בבית הנושא את שמו עד היום, עשר פסיעות משער הגימנסיה. מדי בוקר, בהפסקה הג' דולה בשעה 11, היה מופיע, מצטרף ליתר חברי הוועד המפקח של הגימנסיה לשתיית כוס תה ודיןן בבעיות המוסד.

הם זוכרים גם את חיים נתמן ביאליק, אשר כה אהב לדבר אידיש. יום אחד, שעה שטייל המשורר ברחוב אלנבי בחברת רב ידיד, ניגשו אליו שני גימנוזיסטים מאותו מחזור ט"ז, תחבו לידיו פתק מודפס. הנערים השתיי-

מה קרה לכל החברה של

המוסיקאית

את הדסה שרמן, בעלת השיער הגלי הגאה והחיוך התמיד, אפשר לפגוש לעתים קרובות בחדר המוסיקה שבקומה העליונה של גימנסיה הרצליה. שם, לפני 30 שנה, ישבה תלמידת המחזור הטי"ז הדסה שרמן, כיום היא שולטת בו כמורה למוסיקה בגימנסיה, או בהיותה במחלקה הרביעית, הופיעה לראשונה בארץ להקת האופירה של גוליני קין, הדסה, חובבת מוסיקה מושבעת, לא התמציה עד ההודמנות. היא יצאה משם כה נרגשת אך שהחליטה לחבר אופירה משלה. אחיה מאיר, כיום היועץ הכלכלי של ה"ממשלה בארצות הברית, חיבר את המלים, ה"דסה את המנגינה. אמנון ותמר היתה יצירה רומנטית, בנוסח רומיאו ויוליה. הדסה חספה בהתלהבות את בנות כיתה שידעו לשיר, אך הבחורים סרבו להשתתף: לא בשביל גיבורים כמותם להלך על במה ולהשמיע קרי לות מטופשים. הדסה גייסה את בני המחלקה השלישית.

העסקנית

מי אינו זוכר את צלה זיהוביצי? כל מי שלמד בהרצליה באותה תקופה יודע כי "צלה" היה שם נרדף לשוכבות, לקלילות, לריקוד ור אמנות. בשנה האחרונה הציגו בוגרי המחלקה ה"שמיינית את הצגת היהודי הנודד. צלה שיחקה את תפקיד אם המשיח, תפקיד שהנוצח על ידי כוכב הבימה חנא רובינא. מולה, בתפקיד הגברי הראשי, שיחק חיים גמזו. מובן מאליו שצלה רצתה להיות שחקנית. אולם אז טרם היו תיאטראות עבריים בארץ. כאשר מרים ברנשטיין-כהן פתחה את אול"פנה הצטרפה אליה צלה, המשיכה לרקוד. עתה, בגיל 44 ואם לבוגר המחזור מ' של הרצליה, לא נטשה צלה איון את שדה ה"ריקוד, פעילה עדיין כמורה לריחמטיקה ב"בתי ספר יסודיים.

עיסוקה העיקרי כעת: פעילות ביוצג, פ"עילות הכוללת הרצאות וסדורים — פיצוי לתשוקתה להציג בפני קהל.

המנהל

צבי פיינשטיין נכנס לגימנסיה הרצליה ב"1924, למחלקה החמישית. אז היה בן 14, ח"ניך הגימנסיה העברית הרבות בפיינסק, עיר מולדתו הפולנית של דוד בן-גוריון. אמנם שפת הלימודים היתה אותה שפה שלמד מאביו, מורה עברי וותיק, מראשוני חובבי ציון. אך הרוח שמצא בהרצליה היתה רוח של חופש ורעננות-נעורים שנעדרה ב"עיר הפולנית. הנושאים האהובים עליו היו מתמטיקה ו"פיסיקה. כבר אז ידע מה הוא רוצה להיות בחיים: אדריכל. בשנת 1929 נסע לניו-יורק,

גרשם באוניברסיטה של עיר זו. אולם לימודי האדריכלות תבעו את כל זמנו, לא איפשר לו לעבוד אחר-הצהריים לצרכי מחייתו. הוא עבר לפקולטה למתמטיקה. מקור פרנסתו: שיעורי עברית. באמריקה הכיר את אשתו, אף היא בוגרת אוניברסיטה. שניהם חזרו ארצה, חשבו להמשיך כמתמטיקאים. אך שוב התערב הצורך למצוא פרנסה: צבי נהיה למורה למתמטיקה בגימנסיה הרצליה.

כיום הינו מנהל בית הספר המקצועי למס"ח מרכז מורים מוסמכים. חניכיו פזורים על פני כל העולם — פקידה ומחזיקי משרותיה של ממשלת ישראל.

המורה

"מעולם לא הייתי מאמין כי יום יבוא ו"איהי מורה" מתוודה ששון בכר. כאשר ל"מד במחזור ט"ז רצה להיות מהנדס בניין, ללמוד בטכניון החיפאי, שרק אז נפתח. אולם אמו רצתה שבנה יהיה דווקא רופא, שלחה אותו לאוניברסיטה האמריקאית בבירדו. שם התגקם בו חוסר ידיעתו בשפות. ה"לימודים התנהלו באנגלית ואילו ששון, יליד

שכונת נוה-שלום היפוואית, היה רחוק מל"הצטיין בלימוד שפה זו. עם פרוץ מאורעות 1939 ארז את חפציו, שב לתל-אביב. "ערכת חשבונות-נפש", הוא מספר, "וגילי" תי ששנותי בגימנסיה לא נתנו לי שום דבר ממשי ביד: לא היה לי מקצוע!" הוא יצא לסמינר למורים בבית-הכרם. בניצוין דינבורג, כיום שר החינוך והתרבות, היה אז מורה ב"קורס הדרשנות. ששון עבד כפועל בניין, כמורה זמני — עד אשר ענה למודעה שביקשה מורה לעב"רית. כיום, בן 48, נשוי ואב לבן, הוא מלמד בכיתה ג' של בית-ספר אליאנס, תל-אביב.

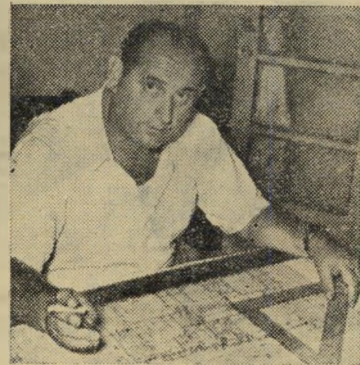

עקרת הבית

מול קנדלו, ילידת ירושלים בעלת השיער השחור הארוך והעיניים העמוקות רצתה לה"יות רופאת-שיניים או רוקחת. ליד ביתה גרו רופאים רבים והיא רצתה להידמות להם. כיום נשואה הגברת מול בן-עטר לפקיד ה"בנק הלאומי בתל-אביב, הינה אם לששה יל"דים. הבכורה בת 22, הצעיר — בנימין — בן חמש.

מאז סיימה את הלימודים בהרצליה לא ר"אה תה את חבריה למחזור, מלבד דווחה, שלמדה באותה כיתה, אולם היא עדיין זוכרת טיול שנערך בשנת 1926 לים המלח ולמצדה. החניה הראשונה היתה ביריחו: שם לנו ה"תלמידים ומוריהם. לבנות ניתנו חדרים גפ"דים.

בחררה של מול ישנו עוד שלוש בנות, אולם לדלת לא היה מנעול. החדר הוחלף ב"חררו של אחד המורים, אשר לא היה חשש להשאירו בחדר בלתי נעול, בין חבר גימ"ניסטים שובבים. בלילה נשמעו צעקות. היו אלה צעקותיו של המורה, הוא נעקץ בשנתו על ידי עקרב מסתנן.

המהנדס

אברהם פרידמן הנו כיום בן 47, אב לשני ילדים. בתו הבכורה גילי סיימה אף היא את גימנסיה הרצליה, מחזור מ"ב, עתה בצבא.

תלמי ה"הגנמה הריאלית, ששתי הביבוי"תיו היו התנ"ך והגנינה על כינור. באותם הימים לא תיאר לעצמו כי יהיה מהנדס. רק כאשר סיים את לימודיו ועבר לבית הספר המקצועי מונטיפיורי החליט כי זהו הכיוון. הוא נסע לפאריס, הגיע שמה ללא פרוט בכיס. הוא ניסה למכור את ממתחיו בתח"נת הרכבת, עורר את רחמיו של תייר אנג"לי, שהציע לו 100 פרנק. הצעיר סרב, הסכים לקבל רק 70 סנטים, מחיר נסיעה במטרו, לביתו של ידיד מארץ-ישראל.

הוא נכנס לאוניברסיטת קאן, עבד בחופ"שות, לעתים רעב ללחם. לבסוף נתקבל לע"בוד במשרדי מהנדס המחוז. הוא חזר עם נסיון רב, לפני מלחמת העולם השנייה.

המלחמה הביאה בעקבותיה גל אדיר של בניית ביצורים ומחנות לצבא הבריטי. פריד"מן יצא ללבנון ולסוריה, ביצע שם כמה עב"דות-ענק, השאיר בידיו העתקים של תוכניות הבנייה, מסרם בשעת הצורך לצה"ל. כיום הוא בעל משרד הגדסה בתל-אביב.

כל מקום נשמעה האידיש ברחובות והעברים הצעירים חששו לשפתם המתנערת משנת דו"רות.

כאשר החליטו לפוצץ את האסיפה הקומר"ניסטית לא התעניינו במיוחד בצודיה האי"דיאולוגיים והפוליטיים, הרגיזה אותם העוב"דה שהאסיפה התנהלה באידיש. בחשיכה ניג"שו הגימנזיסטים אל חלונות האולם, ניפצי את שמשותיו, הטילו לחוכו שלוש פצצות סרחון. האספה התפוררה, הגימנזיסטים חזרו מרוצים לביתם.

ריקודים כשבת

"השנים קיים המושג "נוער זהב". באותו זמן השנים רוח השם "גימנזיסטים". הם עמ"דו במרכז כל פעילות תרבותית. ספורטיבים או חברתית. מסיבות הנוכה של הרצליה תפ"סו את מקום הצגות התיאטראות שטרם נול"דו ונשפי הפאר בבתי-המלון שטרם העלו בדמיון התושבים.

בית-הקפה הראשון של תל-אביב נפתח ב"אותן השנים ברחוב הרצל. לא הרחק מן ה"גימנסיה. עד אז בילו הגברים של תל-אביב את שעות השעשועים בבתי-הקפה המזרחיים של יפו. בית-הקפה החדש הנהיג חידוש מה"פכני ממש: פטיפון שבראשו התנשאה אפ"ר כסתי-ענק, השמיע מנגינות ריקוד וצעירים רקדו עם הצלילים. אך הגימנזיסטים טרם העיזו לרקוד לעיני הציבור. הם רק הסי"חכלו ברוקדים.

כאשר הוקם בית המלון הגדול הראשון, מלון פלטי"ן, התרחבו אפשרויות הבידור של ה"דור הצעיר. בכניסת בית-המלון היה אולם גדול, בעל רצפת פרקט מבריקה, מעין בית"קפה מרומם. שם הונהג לראשונה הפי"ב אוקולק, לצלילי תזמורת שניגנה מדי שב"ח אחר-הצהרים. האמצים שבין הגימנזיסטים רקדו שם. היו אלה השעות היחידות שבהן מותר היה להם להראות בבית-קפה.

גרגים חשופות על שודחן

"כאשר בני מחזור ט"ז היו במחלקה השמינית, התנהלה באותו מלון פלטי"ן ההופעה הסנסציונית ביותר של אותם הימים: בחירת מלכת היופי הראשונה של תל-אביב כל אשר עדם הם בעורקו נחש אותו ערב לאולם הגאה. אך אכזבתם גברה והלכה: לא נמצאו מועמדות שתעונה לחשוף את יופי"ן בציבור.

לבסוף עלתה נערה על שולחן שהוצב כ"במה במרכז האולם. היתה זו צעירה שאך עלתה מדרום-אפריקה, שם הספיקה לשאוב מעט חופשי-הליכות אנגלר-סאכסי. היא ניצ"בה על הבמה הארעית, הרימה מעט את שולי שמלתה, הציגה בפני הקהל הגדהם את ש"ר קיה עד לברכיים. צפירות, מחיאות-כף, צע"קות-ביניים משולהבות וכן התואר הנכסף נפלו בחלקה של הנערה, הנשואה כיום ל"מנהל עתם צעירות ביטוח גדולה בתל-אביב.

הרב קוק המשיך לנאום

"בני אותו מחזור זוכרים גם את ביקורו של אלברט איינשטיין. לא היה, למעשה, מקום אחר בתל-אביב שאליו יכלו מארחי איש המדע הגדול להזמין, מלבד הגימנסיה. הוא עבר במחלקתו, שאל את התלמידים ש"אלות בגרמנית. כבר אז היתה לו רעמתי-ש"ר ער שעשתה רושם מיוחד על התלמידים.

באותה שנה, 1922, נורתה אבן הפינה של האוניברסיטה העברית בהר הצופים. מק"הלת הרצליה ותומרותיה, שני הגופים ה"גנותיים הכמעט-רשמיים של הישוב באותם ימים, השתתפו בטכס.

פרטיה-טכס שוב אינם כה ברורים. רק ג"אומנו של הרב קוק, רבה הראשי של הארץ, נחרת בזכרון הגימנזיסטים כאחד הנאומים הארוכים ששמעו מימיהם. הרב המשיך לני"אום גם לאחר שקיעת השמש, שעה שסב"ל גות אורחיים כמו הגנרל אלנבי כובש הארץ והנציב הראשון הרברט סמואל כלתה ל"מראית עין.

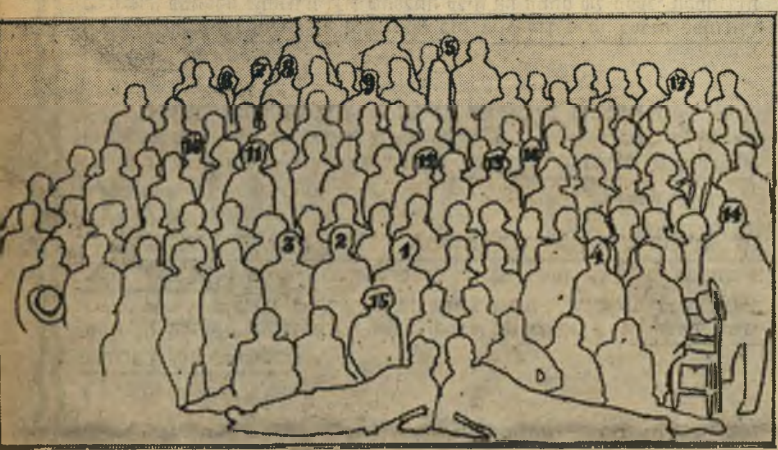
באותם הימים היה רק קולנוע אחד בתל-אביב, קולנוע ע"ן. גיבורי הסרטים האילמים היו אז צ'רלי צ'פלין הצעיר וקומיקן בשם מאקס לינדל. סרטי ההרפתקאות הראשונים של אזי פולו היו מזון רוחני הכרחי. בה"ר פיע הגיבור על הברד היו הצופים הצעירים מוחאים כף בקצב משולש, צועקים בקול הדגוני: "אזי פולו! אזי פולו!" אותה

אז?"

להייה ו" מסיבה בבית קפה. כשהגיע הזמן להזמין את המשקאות נשאלה השאלה של אז "נו, בנות, מה תשתו?" התשובות היו מודרניות: "נסקפה!" "בשבילי, וויסקי אנד סודה"

אתן זוכרות? ? כיום הן גבירות כבודות, אך הצחוק הוא של נערות גימנסיה. ביובל הגיל אינו חשוב. ביחוד שרק עתה מתגלה כי הרומאן של צביקה היתה נעמי, מהמחזור השני.

היו זמנים. כך נראה מחזור ט"ז לפני 27 שנה. מחנך המחזור, חיים הררי (1). 2: ד"ר בוגרשוב, מנהל הגימנסיה באותם הימים. לידו (3) יושב מסמ"כהן בעל ההבעה הצעירה, מייסד הגימנסיה. מספר 4 הוא ד"ר ברוך בן-יהודה, מנהלה הנוכחי של הגימנסיה. בשורה העליונה (5) עומד מרדכי מאיר, באותם הימים כוכב כדורגל עולה, ובידו גביע קבוצת הכדורגל של הגימנסיה. מספר 6 הוא התלמיד צבי שכטרמן, כיום חבר מועצת עיריית תל-אביב מטעם חרות. מספר 7: משה סודדין, כיום פרופיסור לפסיקה באוניברסיטת סורבון בפאריס. מספר 8: יהושע גוברניק, שופט בית המשפט המחוזי, חיפה. 9: צבי פיינשטיין, מנהל בית הספר למסחר מרכז מורים מוסמכים. 10: יהושע גוברניק, בן-ידו של מספר 8 ונושא אותו שם, הממונה על מחוז תל-אביב. 11: הדסה שרמן, מורה למוסיקה בגימנסיה הרצליה. 12: ד"ר חיים גמזו. 13: ימימה צירנוביץ, סופרת בזכות עצמה ואשת ציר ישראל במוסקבה, אלוף יוסף אבידור. 14: ששון בכר, מורה בבית-ספר יסודי אליאנס, תל-אביב. 15: צלה איון, פעילת ויצו ומורה לריתמיקה. 16: אפרים ברוידא, סופר. 17: חיים ריינגולד, כיום פרופיסור למתימטיקה באוניברסיטת קולומביה, ארצות-הברית.

• לא מן הנמנע כי ממשלת-המעבר שד שרת עוד תכהן זמן רב. אם יוותר בי. גיי. מטיבה זו או אחרת להקים את הקואליציה השמאלית, יכולם שותפי הקואליציה הנוכחית (61 קולות בכנסת) להסכים ביניהם להמשיך במצב הקיים. בגלל חור הקיים בחוק, אין בכלל גבול לתקופת-הכהונה של ממשלת מעבר, שאי אפשר להורידה על ידי הצבעת אי אמון. הפתרון היחיד להלכה: שנוי החוק עצמו, שאינו אפשרי בחלוקת הכוחות הקיימת.

• הפועל המזרחי לא יישאר בחזקתו. על אף המשבר הנוכחי, אין כל סיכוי כי הטיעה תעבור בכנסת לאופוזיציה. אין כל ספק שלבסוף תימצא דרך להצטרפות הפועל המזרחי לממשלה.

• יצחק בן-אהרון, ה-כ אחדות-העבודה שלא רצה להיות שר בממשלה הבאה, יזכה תחת זאת לכהן כנציג ישראל באו"ם. בהסכם הקואליציוני ישנו סעיף מיוחד על הגדלת המשלחת הישראלית לצורך זה. מנהיג אחר של אחדות-העבודה, נחום ניר-רפאלסקי, יצורף לנשיאות הכנסת אחרי שהנציג הנוכחי, ישראל ברי-יהודה, ייכנס לממשלה. הקואליציונית של בי. גיי.

העם אוכדן שווי-המשקל

„בקונגרס הציוני הי"ח (ב-1933, אחרי רצח ארלוזורוב) לא רציתי להיכנס להנהלת הסוכר גות. ברל (כצנלסון) היה צריך להיכנס, אבל הוא השתמט. מאז רובצת עלי אחריות עצומה... אני מבקש שלא תכבירו עלי...“ ליגלג בשקט אחד הנוכחים: „זה היה משא יפה, אך מתן לא היה...“

מסמר העניין. הדתיים כעסו בצוק, מפני שלא הוצע להם תיק-הפנים. תיק זה הובטח להם על ידי מפא"י לפני הבחירות לצמיתות, שעה ששפירא היסס לקבלו זמנית אחרי התפטרותו של ישראל רוקח. שפירא הגרנו הזכיר אף הוא את הקונגרס הציוני הי"ח כדי להדגים את מצבו.

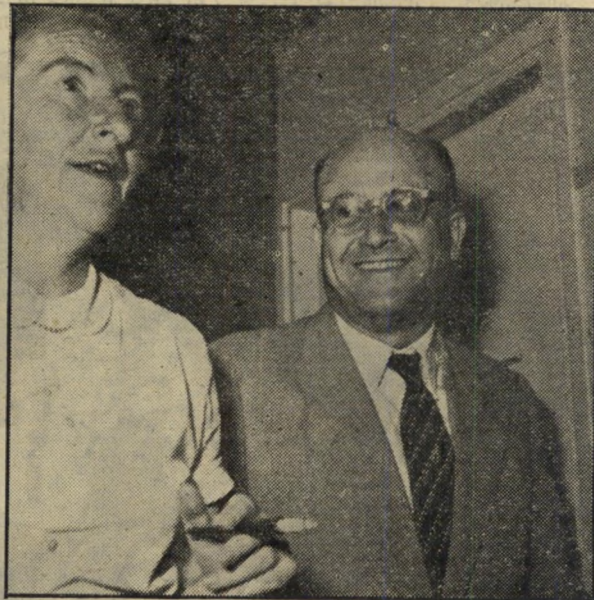
ההיסטוריה הציונית היא היסטוריה של ב" תימלון. בבתי-המלון של באול ישבו הראי שונים, וקבעו כי הציונות שואפת להשיג מקלט בטוח ליהודים. כעבור דור של גדודים מבית-מלון לבית-מלון מסביב לכדור הארץ, זכתה הציונות לתכנית בילטמור, שדרשה את הקמתה של מדינת היהודים. הצהרה היס טורית זו קיבלה את שמה מבית-המלון ה אמריקאי בו הוצהרה.

השבוע נגדה ההיסטוריה הציונית לבית מלון נוסף: מלון הנשיא הירושלמי, אשר ב אחד מחדריו שופעיה-המתרות שכב ראשי-ה ממשלה-המיועד-מומן, דויד בן-גוריון, רתוק למיטתו. ההודעה הרשמית של הרופאים. כי הוא סובל מאבדן שיווי-המשקל הגופני, לא

באותו קונגרס ליגלג חיים וייצמן, חד הלשון, על הקונגרס, שמסר את כס-הנכר אתו לנחום סוקולוב, התלוצץ וייצמן: „הכר בע של (השופט) בראנדייס תלוי לפעמים על ראשו של בראנדייס ולפעמים על מסמר.“

עוזר קרליבך וידידה.
— פחות במי ?

עוזר שוקן וידידה.
מי תלוי —

• נציג חרות יזכה סוף סוף להצטרף להנהלת הסוכר גות-היהודית. ד"ר נחום גולדמן, המסוכסך עם מפא"י מאז רב עם משה שרת בקשר לכריתת שלום עם הערבים, משתדל עתה לחזק את ה גורמים הבלתי-מפא"יים. מועמד ל תפקיד החדש יהיה ד"ר שמעון יר ניצמן, ח"כ המפלגה בכנסת השלישית, שכבר יצא לפאריס כדי להיפגש עם גולדמן.

• צבא המגובת היהודית המאוחדת יתחוק עם הופעת שני מתרימים חדשים: הרבנים הראשיים יצחק הרצוג ויצחק נסים, שיבקרו בחודשי החורף באמריקה הצפונית והדרומית.

• אל תחפו לקנות את מניות הנפט הקיימות. בקרוב עומדת החברה המרכזית לכלכלה, גורם ממשלתי-למחצה, להוציא לשוק מניות חדשות שקיפו את כל מפעלי הנפט הקיימים.

• סכנה חמורה מאיימת שוב על חופש העתונות בארץ. בקרוב יונח על שולחן-הכנסת חוק עתונות מתוקן, בו נוספו סעיפים רבים שנועדו להגביל את פעולת העתונות. בין השאר תלבש נטייה זו צורה של הגדלת העונשים על הוצאת-דיבה.

• חובכי כתיבתו ולשונו של ש"י (שמואל יוסף ציצקס) ענגנו יוכרו ליהנות בקרוב מרומן חדש שלו, שעלילתו רקומה על רקע העלייה הגרמנית בראשית שנות השלושים.

• דיני הריגה ורצח יוחמרו בקרוב, אם תקבל הכנסת את ההצעה להכניס שינויים חשובים בחוק, שנועדו בעיקר להקשות על הסניגוריה לסטון כי הנאשם לא היה שפוי בדעתו בשעת ביצוע המעשה. לפי החוק, תצטרך ההגנה להוכיח שהנאשם לא היה שפוי בדעתו תקופה ארוכה לפני או אחרי ביצוע הרצח.

• לא מן הנמנע כי המשביר-המרכזי יבנה ממוגרה נוספת בחיפה, כמתחרה לממגרת-דגון שהעלתה עליה את חמתם של מפעלי ההסתדרות. מפא"י רואה את תפיסתו של ענף חיוני כזה בידי הון פרטי כסכנה לעמדותיה הכלכליות.

• האוצר עשוי לרכוש 40 אניות-שילומים נוספות (נוסף על 23 אניות-שילומים שנרכשו למען צ"ם) שיעלו 150 מליון דולאר. אניות אלה יפליגו בניסיעות טרמפ, ללא קוויס קבועים, יהיו בעלני האוצר, שיחכיר אותן לחברות-ספנות ישראליות או זרות.

• שינויים גדולים יחולו בקרוב במערכת השידורים של „קול ישראל.“ העיקרי: השידורים לא יופסקו בשעה 23.05 כי אם יוארכו בשעה שלמה. בשידורי הערב: יוקדמו התוכנית הערבית וקריאת פרקי התנ"ך, מהדורות החדשות תשודרנה ב: 19.00, 21.00, 23.00, 24.00. אל תצפה לשינוי לסובה ברמת המישורים.

בכל זאת יש הבדל בין ראשו של בראנדייס והמסמר! — הכוונה: סוקולוב אינו אלא מסמר לתלות עליו את כובעי-הנשיאות, המת אים רק לראשו של וייצמן עצמו.

שפירא סירב בהחלט להיות מסמר, עליו אפשר לתלות מפעם לפעם את כובע משרד הפנים. כנציג החזית הדתית (11 ח"כים) הגיעה לו זכות כבודה על התיק, לפני אחדות-העבודה (10 ח"כים) ומפ"ם (9 ח"כים).

מסקנתו: העקרונות הדתיים של הפועל-המזרחי לא סופקו.

עתונות מכתב למערכת

ד"ר עזריאל קרליבך (46) שונא את גרשום שוקן (43) מאז אותו יום בו קיבל שוקן ה צעיר לידו את הארץ. ניגש מיד לסלק את קרליבך מן המערכת. מאז היתה לקרליבך אמביציה מכרעת אחת: להקים עתון שיהיה יותר מכובד בעיני הקוראים והשלטון מאשר הארץ. היה זה, עד כה, חלום-רשוא.

כאשר נבחר שוקן לכנסת כנציג המפלגה הפרוגרסיבית, ראה קרליבך סיכוי גדול ל עצמו: הוא הדגיש בכל הזדמנות שהארץ הפך לבטאון מפלגתי, וכי הוא, קרליבך, נשאר העורך הבלתי-תלוי היחיד בארץ. הקהל הישראלי המפוקח חיך, החליט בעצמו מי תלוי פחות במי.

„העבר אינו מצדיק...“ בשבוע שעבר פרץ הסכסוך הישן מחדש, הפעם בצורה חד שה, ודווקא על גבי עמודי הארץ. שוקן הת קיף את הממשלה על עמולת הארץ. שוקן הת מחיר העתונים (העולם הזה 938), הכריז שזו פגיעה בחופש העתונות. קרליבך, חסיד גדול של משה שרת (מאז גרמו לו שמועמדותו לתפקיד ציר באה בחשבון), שיגר מיד מכתב מחאה חריף להארץ, קרא בהתרגשות: „עברה של ממשלת ישראל אינו מצדיק כל (המשך בעמוד 8)

סיפקה רבים. הניחושים השתרעו לאורך כל המצע — החל מהסכרה שהוא סובל משפ" דם במוח (מתלתם של לנין וסטאלין). כפי שסיפר בהתאפדות-מה אחד מראשי מפא"י) ועד לסברה שאינו חולה כלל, אלא פשוט אינו יודע כיצד לצאת מן הסכך שיצר לעצמו במשאזומתן להקמת הקואליציה.

לסברה אחרונה זו היה, לפחות, הגיון פור ליטי, מסויים. המקרה-הממכר הקואליציוני ה גיע לממדי-זמן עצומים. לעומת בריאת-העור לם (6 יום), המבול (40 יום), חיבור עשרת הדברות (40 יום), הקרב על גנבה (4 יום) ו כיבוש מרחב רמלה-לוד (10 יום) נמשך ה משאזומתן הגדול של בן-גוריון כבר 84 יום אכילות הדיסה. העובדה המצערת ה

תה שגם בן-גוריון עצמו לא רצה לאכול את הדיסה שבישלה. הסיכוי לשבת עם אחדות-ה עבודה ומפ"ם בממשלה שלא תמצא חן בעיני האמריקאים וחבריו-למפלגה, לא קסם לו. אולם לא היה שום תירוץ לפוצץ את העסק! „מפ"ם ואחדות-העבודה לקחו את עצמם ב שבי“, התלונן אחד מנאמניו, „זה כמו חיבוק של דוב. מה אפשר לעשות?“

בינתיים עצרה מחלתו של בן-גוריון את כל הגלגלים. פה ושם יביצבצה אפילו מחשבר אפיקורסית: אם יהיה בן-גוריון נאלץ לנוח כמה חודשים או שנים, יתחלל כל עסקי-הביש בעצמו.

בי. גיי.

„אל תכבירו עלי!“

עירב נפילתו למשכב היה דויד בן-גוריון יריב מואד. בהופעתו לפני מנהיגי הפועל המזרחי פרץ בבכי, הפסיק את דבריו כמה פעמים כדי לתפוס את עצמו בראשו, למשש את לבו ולעצום את עיניו. פעמיים תסס בזרועו של משה שפירא, נאנח ביאוש: „אני לא שולט בעצמי!“

גם תוכן הדברים דמו יותר לידיו אישי מאשר להצעה פוליטית. „כל חיי היו מק ריים“, הפליט האיש מס' 1 של ישראל,

* שרת-העבודה גולדה מאירסון. משמאל: איש-הארץ שמעון סאמט.

* העתונאית גרדה לופט, אשתו הראשונה של חיים ארלוזורוב.

קסמי מקסימו

ממו. על סמך הודעה זו זכה ביולי 1920 לדרכון רומני חדש. הוא הספיק עוד לפור במילאנו שורה של ציקים מוזויפיים, לפני שנסע לגרמניה.

שם הפך לדבריו, למנהל באנק חשוב ונשא לאשה צעירה בשם מארגרטה לינקה. הוא שכח להתגרש מאשתו הקודמת. מעמדו כמנהל-באנק עודד את מקסימו לנסות שוב את מזלו כרומניה. שם נתפס על-ידי המשטרה. אולם מזלו עמד לו: למרות רוחם של הקצינים נאלצו לשחררו. כל חטאיו של מקסימו בעבר נתבטלו בתוקף חוק של חנינה כללית.

פושע בינלאומי

הודעת המשטרה הרומנית לא נשי ארה בודרה. שאלתה הצנועה של משטרת שווייץ אל משטרות העולם העלתה יכול עשיר ומגוון. בין ההודעות:

- במשטרת ציריך היתה רשומה תביעה פלילית נגד מקסימו בעוון זיוף ציקים.
- משטרת גרמניה חיפשה את מקסימו מאז 1929 בגלל מעשירמאות. מעשירמאות אחרים היו רשומים על השם אדלשטיין.
- במשטרת האמבורג היתה מונחת פקודת-מאסר על שם מקסימו, בעוון רמאות.
- משטרת וינה הודיעה כי מקס אדלשטיין מבקש על-ידי שלטונות מילאנו לשם ביצוע עונש-מאסר של 7 שנים. לבקשת של-טונות מילאנו פורסמה תמונתו של מקסימו גם בעתונים צרפתיים.
- משטרת ממל הודיעה שמקסימו נידון שם לקנס ולמאסר בעוון נשיאת נשק. אולם ברורה מכל היתה הודעת הצירות הצרפתית בברן, באישור שהוצא בחודש אוגוסט 1950 נקבע כי מקסימו הוא "פושע בינלאומי בעל ממדים גדולים", שגורש מ-צרפת בשנת 1948.

כפפות צהובות

יה ברור כי לאיש זה פתחה רק דלת אחת. לפי חוק השבות, הובטחה זכותו של כל יהודי לעלות לישראל ולהיות לאזרח בה. ומכל הערים בישראל, היתה בי רת חושיסטאן ארץ-הבחירה הטבעית. חבל היה שאבא חושי רצה לנצל את כשרונותיו המגוונים של מקסימו דווקא בשטח האזורי של הקמת רכבת-כבלים, שטח בו לא הראה בעבר בקיאות מיוחדת. לו היתה לחושי תכנית מעשית יותר, למשל הקמת מרדוני פוקר ורולטה (סיסמה אפשרית: "ישחקו הנערים לפנינו!") היה מוצא במקסימו מקסימו בעל חתק ושיעור-קומה.

משטרת פאריס הודיעה, בין השאר, כי מקסימו מקסימו ניסה להקים מועדון מסוג זה בקובלאנקה, אלא שהדבר לא ניתן לו. תחת זאת זכה להצלחה רבתי במקום אחר: ברפובליקה העצמאית של סן-מארינו, אשר בצפון איטליה. סן-מארינו, המדינה הקטנה ביותר בעולם, נהנית משלטון קומוניסטי ומפרנסת את 12 אלף תושביה בעזרת מועדוני המשחקים, המושכים תיירים מכל רחבי איטליה השכנה.

מקסימו מקסימו היה מייסדו ומנהלו של אחד ממועדוני-המשחק החשובים בעיר, עליו התנופה הדגל האדום. השבועון האמריקאי טיים הקדיש לו מאמר שלם בגיליונו מה-23 באוגוסט 1949, תחת הכותרת: "סן-מארינו, בולשביזם בכפפות צהובות".

לפי שעה אין אבא חושי מעוניין, כנראה, להתחרות עם סן-מארינו העצמאית. אחרי ש-ההתיאוש גם מלחקות את רכבת-הכבלים של נאפולי, הוא נושא עתה את עיניו להתחרות עם הרכבת-התחתית המפורסמת של מוסקבה. יתכן שכתושב מוסקבה לשעבר יוכל מקסימו לתת לו כמה עצות — אחרי שיתוור לישראל מסיורו הנוכחי באירופה, ויסיף לנידב למדינה מאוצר נסיונו, תנופתו הכלכלית וחווניו הציוני.

מוס של משקיע ההון הור מקסימו מקסימו הוחרמו זמנית לפני כמה חדשים.

סוכן קומוניסטי

אם, אומנם, מבקשים חוקרי ממשלת ישראל לברר מיהו משקיע-ההון הציוני, איל-הכספים השווייצרי מקסימו מקסימו, איש אמנו של אבא חושי, הרי דרכם סלולה לפי ניהום. כל אשר עליהם לעשות הוא לבקש לעיין בתיק מסויים בבית-המשפט העליון של הקאנטון ציריך בשווייץ. תיק זה מטפל במשפט הפלילי הפרטי של מקסימו מקסימו על פגיעה בכבוד והוצאת-דיבה.

אם, אומנם, יעינו פקיד ישראל בתיק משעשע זה, ייתכן ויסיקו את המסקנה ש-כדאי לתהות על קנקנם של פילנטרופים צירניים וקוסמים כלכליים למיניהם לפני שיוכרו תרו בישראל בכותרים וברשימות-ייבוא. כי דרך-חייו של מקסימו מקסימו אינה יהודה במינה, וגם הצלחתו בישראל — על-חשבון יצרנים מקומיים ולטובת אינטרסים מפלגתיים מ-מקסימו — אינה יוצאת מגדר הרגיל. יוסף מאנדל, הנאשם באותו תיק, טען כי פומבי כי מקסימו מקסימו הוא סוכן קומוניסטי. פעמיים החליטו בתר-משפט שווייצריים כי האשמה זו לא היתה בלתי-מבוססת. תוך כדי כך נתגלו שפע של פרטים על חייו רבי-הרפתקות של המשמש, לשמחתם הרבה של העתונים הסנסציוניים בשווייץ.

הרפתקות מקסימות

לפני 12 שנה שלחה משטרת שווייץ למשטרת רומניה תצלום של אדם, בציור רוף שאלה מנומסת אם איש זה ידוע לה. משטרת בוקרשט לא נאלצה להרבות בחיפושים. האיש המצולם היה מוכר לה היטב. אמנם, שמו הרשום לא היה מקסימו מקסימו, אולם היה לו שפע של שמות אחרים, ביניהם: משה אדלשטיין, או מקסימיליאן או מקסימו או מקס אדלשטיין, או מארקו, או מארטיני דלאנו. איש זה נולד ב-20 בדצמבר 1896, ככנס של יאנקו וצ'יורנה אדלשטיין, בעיר יאסי הרומנית.

הרפתקותיו המקסימות של מקסימו מקסימו סימו החלו, לדברי משטרת בוקרשט, בגיל צעיר למדי. בשנת 1916, בהיותו אך בן 20, הוציא בטענות-שוא סכום של 800 אלף לאי מאדם בשם קרמר. כעבור שנה ערק מהצבא הרומני ועבר לקהיים הרוסיים. איש אינו יכול לנחש מה המריץ יהודי בשם ליאון (ברונשטיין) טרוצקי, להפוך את העיריק לאיש אמנו. לדברי מקסימו עצמו כיהן כתורגמן בשעת המשאומתן המפורסם ב-ברסט-ליטובסק, אשר כתוצאה ממנו נכנעה ברית-המועצות לגרמניה הקיסרית ופרשה מן המלחמה העולמית הראשונה. אולם מקסימו איכזב את טרוצקי. הוא לא הפך לקומוניסט נאמן ומסור, בעל הכרה פרולטארית. במקום זה הפסיד סכום גדול במוסקבה, נמלט מן העיר. כעבור זמן מה הופיע בעיר נובורוסק, יסד שם מועדון משחקים שלא התאים כל כך לתורת מארכס. שם גם נשא לאשה את דיאנה אוינובשי.

אשה מספר 2

רית המועצות לא שקעה, כנראה, באבל כבד כשהחליט העריק הרומני לנטוש את ארמתה ולהגר לקושטא. לצורך זה נרשם, קודם לכן, מידי הקונסול היווני בנורוויסק דרכון יווני על שם משה אדלשטיין טרייאן. אולם תורכיה הענייה, בה יסד מקסימו מיד חברה למסחר באריגים, לא נשאה חן בעיניו. יחד עם שותפו עבר למי-לאנו האיטלקית, ושם הוציא ממנו, במרמה, סכום של 200 אלף לירות איטלקיות. אחרי מבצע זה נדמה למקסימו, משום מה, שכדאי להחליף אזרחי. לצורך זה היה זקוק לדרכון חוקי. הוא הופיע לו בצירות הרומית גיט ברומא, הודיע שכל תעודותיו נגנבו

נכר בחליפה המהודרת שהוצג בפני ראש עיריית-חיפה, אבא חושי, הפיק מסביבו ריח של חשיבות כמו ריח-הברשם של שושנה. לא היה כל ספק: כאן הגיע, סוף סוף, לעיר-הבירה של חושיסטאן איש-כספים בינלאומי מדרגה ראשונה, אדם ה-מסוגל למלא ציקים בעלי שבע ספרות.

חושי משש את הדופק, ובכל שהמשיך למשש כן גדלה התלהבותו. הוא חיכה לרגע המתאים, ואז זרק על השולחן את תכנית-חייו. מה חסר לחיפה? במה נופלת עיר-הכרמל ממתחרתה בים התיכון, נאפולי ה-איטלקית? התשובה היתה ברורה כשמש מ-על למפרץ חיפה: רכבת-כבלים.

האורה החשוב נלהב מיד מן הרעיון. למן רכבת כבלים? לאיש כמוהו היה זה דבר של מה בכך. דובר על מפרעה מיידית של 100 אלף ל"י, כפתיחה לעסק.

חושי היה מאושר. עוד לפני שמים רבים הספיקו לזרום בנחל קישון, ביצבעה התכנית בידיעות העתונות. חושי עצמו סיפר על כך לכל עתונאי שרצה לשמוע — ואם חושי מדבר מי לא ישמע? השמועה נפוצה בא-רחץ — לחיפה תהיה רכבת-כבלים. ירושלמים ותל-אביבים שלחו מבטים של בוז אל עירי-תיהם. היה ברור לכל כי ראש עיריית-חיפה, בונה רכבת-כבלים, הוא הגבר שבחבורה.

רכבת מעץ, רכבת מתחת

מאז עברו כמה שנים. חיפה נשארה עיר העתיד והאוטובוסים, הכבלים הא-רוכים של רכבת-נאפולי לא התמשכו ממר-על הכרמל לשערי הנמל. הזכרת עצם הר-כיוון הפכה טריפה בבית-העירייה.

תחת זאת זיכר שבוע עבר אבא חושי, באותה התלהבות (ובאותה רצינות) על רכבת התחתית. ירושלמים ותל-אביביים שלחו מבטים של בוז אל עיריותיהם. שוב היה ברור לכל כי ראש עיריית-חיפה, בונה הרכבת התת-יתית, הוא הגבר שבחבורה.

בין כה וכה נשכה כמעט לחלוטין ה-קוסם הכלכלי, איל-הכספים המהודר, שנראה בימים חיים בעיני חושי כגואל הכרמל. אך מסעי-הנצחון של מקסימו מקסימו (60) לא נסתים בחיפה. הארץ זקוקה למשקיעיה-הון בעלי הכרה ציונית ותנופה כלכלית. מקסימו מקסימו היה הטיפוס המושלם של איש כ-זה. השערים נפתחו לפניו עוד לפני שהקיש. משרד המסחר והתעשייה שמח לעזור לו בתכניתו. ההצעה היתה גדולה וחשובה, תמורת נוסף בדרכה של המדינה לעצמאות כלכלית. מקסימו התחייב להקים בארץ מפ-על גדול לייצור בקבוקי-תרמוס, שתוצרתה תהיה מיוצרת כולה לייצוא. השוק המקומי הקטן לא משיך אותו כלל. הוא רק ביקש תמורה אחת: רישון ייבוא לחלקים הפנימיים של הבקבוקים.

כל הכבוד לאיל-הכספים

קירי המשרד ידעו מה תפקידם: ללמוד אנשי-כלכלה בינלאומיים. הרש"י יין ניתן. חיש מהר הגיעה לארץ כמות גדולה של פנימיות-תרמוס. אולם אף בקבוק תרמוס אחד לא יצא את גבולות המדינה, ושום בית-חרושת חזש לא הוקם. איל-הכספים הבינלאומי הזמין את החלקים השונים מבתי-מלאכה שונים בארץ, הרכיב את הבקבוקים באחד מבתי-המלאכה הקיימים מבלי להעסיק בעצמו אף פועל אחד. את התוצרת מכר, ברווח הגוץ, בשוק המקומי.

כל זה לא מצא חן בעיני ולדיסלב פריד, בעל המפעל המקומי היחיד לבקבוקי-תרמוס. בהיותו רק איש מקומי, ללא קשרים עם עולם-הכספים העולמי, לא היה לממשלה שום צורך לעודד אותו. ואת 12 פועליו ברמלה, אולם פריד לא שתק. הוא הגיש תלונה. התוצאה היתה בלתי-נמנעת: בקבוקי-התר-

רכבת כבלים באיטליה
חושי דיבר, מי לא ישמע?

דימי האיטלקי אמיליו ברסן היה כימאי מצרים ושלה גלויה אל אמו בעיר יציה באיטליה. הגלויה הגיעה לתעודי בימים אלה - עכבור 53 שנים.

לא 53 שנים, אלא 10 חדשים בלבד ברים מן היום שבו אתה פותח חשבון (חסכון גמול) בבנק לדיסקונט ועד שבו אתה כבר זוכה לקבל את הדי. תראה עכבור 10 חדשים את הכרי שתופיל בחלקך. פרטים מלאים יינתנו בראשון בכל סניף הבנק אליו נתנה.

תוך 8 דקות תוכן 4 תמונות מספורט או 4 שונות 1 ל"י - רק אצל פוטובוטון בנייהוד 4 ת"א על"יד מוגרבי

שטיחים ונוקים הכי טוב

באופן יסודי ביותר במחלקה המיוחדת לנקוי שטיחים של קשת. בשטיח טן או גדול, מטפלים לפי שיטות דישות ובוהירות רבה. חבל על וחותך, וחבל על השטיחים היפים. שח מגקה את השטיחים שלך באחד יות ויותר נקי מעקרת הבית המנוסה ביותר.

קשת נקה וצובעת

רקודים מודרניים פרפ. לאון ת"א שינקין 17

סורי על גורה חסובה ללא דיאטה קשה מכונות אמריקאיות חדישות. מכון לחטוב הגזרה ת"א רח' רש"י 9, טל. 21668

שתו עיי תפוזים טרופים קפואים פאורה בע"מ

להשיג במקומות הממכר ארטיק-קרייב

מי ומה בכלכלה הישראלית

התחלת שנת 1956 תופיע אנציקלופיית כלכלית בשם "מי ומה בכלכלה הישראלית". אישי כלכלה מישראל ומחול, גם התיעצה ההוצאה. נתנו את ידם צאת אנציקלופדיה שמושית זו. מטרי של האנציקלופדיה לשקף את דמותה הכלכלה הישראלית מתוך האספקל של אישי הכלכלה והמפעלים הכלכליים במדינת ישראל. האנציקלופדיה תי עברית ואנגלית.

במדיוה

(המשך מעמוד 6)

החדשה שהיא אומרת להתנקש בחופש העתור נות!

שאל עורך מעריב בתמימות: מה רע בי פיקוח ממשלתי על מחירי העתונות? להי פך, זה דבר טוב. עד כה נקבעים המחירים על-ידי התחרות בלתי-הוגנת של בטאוני-מפל גות, העובדים מתוך הפסד מתמיד, בסמכם על קופות מבלגותיהם. פיקוח ממשלתי יצטרך להתחשב בהוצאות האמיתיות, יאפשר את העלות מחירי העתונים.

ענין של צנזורה. שוקן, שנלחם בעקבות על זכותו להעלות את מחיר העתון נוכח עליית ההוצאות, השיב מיד להתקפה שפורסמה במכתב למערכת. שאל הוא: האם יקטין הפיקוח הממשלתי את מספר העתונים שהמפלגות המוציאות אותם מכסות את גרעונותיהם התמידיים בכספי התרומות... או על-ידי תוספת למחירי התוצרת החקלאית? אחרי התקפה זו על בטאוני הקיבוצים, האי שים שוקן את הממשלה עצמה: יש מי שמוכן להקריב את קיומו של עתון כדי למי נוע את המדד מעלות 0.399 נקודה! שאל שוקן, באירוניה עוקצת: "האין (קרליבך) זוכר מקרים שבהם פסלה הצנזורה הצבאית דברים שחרגו מן המסגרת הבטחונית? ה אין הוא זוכר, למשל, את ההוראות ערב פרישתו של מר סנחס לבון ממשרד הבטי חון?"

וגר זאב עם כבש

משך כמה שבועות נערך המאבק המר על מחיר עתון הארץ (ראה לעיל). היה זה קרב בעל שלושה צדדים. הארץ, האוצר ומדד יוקרה-מחיה. מאחר שהארץ והאוצר יכלו לל חום, ואילו המדד הוא חסרי-שע, הורכב ה שבוע המאבק על חשבוננו.

האוצר הסכים שהארץ יעלה פעמיים בכש בוע את מחירו מ-100 ל-150 פרוטה, ובערב שבת מ-150 ל-200 פרוטה*. אולם הוא מצא תחבולה מצויינת כיצד למנוע את השפעת הדבר על מדד-יוקרה-מחיה ועל משכורות ה פועלים. הצורה: המחיר הרשמי של העתון לא יעלה. התוספת תיחשב כמחיר נפרד של מוסף מיוחד. להלכה יכול הקורא לקנות את העתון במחיר הישן, בלי מוסף.

כל הצדדים ידעו, כמובן, שאף קורא אחד לא יעשה זאת. אם היה למישהו ספק, הוכיח הנסיון הראשון את הדבר: ביום הששי האחר רון, הראשון לעליית המחיר (ב-33%) לא דרש אף קורא אחד את העתון במחיר הישן בלי מוסף. כמו בספור הידוע, הזאב שבע והכבשה נשארה שלמה - לפחות להלכה.

מפלגות

גידי יוצא לקרב

כאשר ציוותה מפקדת אצ"ל, באביב 1948, "איש לאולו, אצ"ל!" הלכו לביתם (או ל צה"ל) 7000 אנשי-מחתרת פעילים, הצטרפו למחנה של כ-20 אלף צעירים-לשעבר שעברו בזמן מן הזמנים דרך ההגנה ה"מניתי" וה ארגון-הצבאי-הלאומי. מחנה גדול זה לא הראה חשק רב לפעילות מפלגתית, עמד מן הצד גם כשהקים מנחם בגין את תנועת-החרות. העמדה הסופיסטית: "אם הזקן יצטרך אותי, יקרא לי ואבוא!" הזקן היה מנחם בגין, אז בן 33.

הסיבה לאדישותם של אנשי-המחתרת היתה נעוצה באיראמום בדרכים פרלמנטריות. רק מעטים מהם האמינו כי אפשר להזיז את המשטר של מפא"י תוך שנים מעטות, ביחוד אחרי שהתגובה של הישוב למעשה אלטלינה זרעה יאוש בלבם. אולם צינה קוטבית זו בלב הלוחמים-לשעבר הפשיחה במפתיע לפני חדשים, עת קראו לתמהונם את תוצאות הבחירות. ללבם התגנב החשך כי מנחם בגין צאק בכל זאת בדרכיו הפרלמנטריות.

לד פחות השפיע גורם שני. אנשי המח תרת, שקראו מדי יום בעתוניהם על התק ריות בגבול, החלו מתמרמרים על עמדת מש רד-החוק. מכאן היה רק צעד להחלטה לע שות משנה לשינוי המצב.

הרבה חיובים נתגשמו. הכתובת לכל אנשי הח"ק (חיל הקרב, מתחרו עם חוק) היתה דירתו של צעיר משופם (32), שגם הוא עמד בצד. עמיתו ("גידי") פגלין שמע את דברי אנשיו לשעבר, שבאו להתייעץ עם מי

* למעשה סופקה כל דרישתו של שוקן. במקום 25 פרוטות נוספות בכל ימות השבוע, זכה לתוספת של 50 פרוטה שלוש פעמים, כך שהסך-הכל אינו משתנה.

שהיה קצין-המבצעים של אצ"ל, מפקדה של שורת פעולות ארוכה, מפיצוץ הסי.איי.די. התל-אביבי ועד להשמדת המטוסים הבריטיים בעקרון.

ימים מעטים אחרי הבחירות נפגשו כמה מכרים וחתיקים בדירתו הקטנה של מנחם בגין ברחוב רוזנבאום 1, תל-אביב. כמו במקרים רבים בעבר, היו המפקד וקצין-המבצעים שלו תמימי דעים: הוחלט לפעול. תיכנן "גידי": גיוס 100 אלף חברים חדשים לתנועת-החרות. כאשר נתקל בחיך של אי-אמונה, העיר: "הרבה מאד חיובים התגשמו בעבר!"

עמוד-השדרה של המיבצע יהיה, לפי ה תכנית, מחנה אנשי אצ"ל הבלתי-פעילים, שיוחזרו למפלגה, יהיו את השלד הארגוני להפעלת רבבות. ניבא פגלין, צבר שהוא בן-אחיה של מנהיגת-מפא"י בבה אידלסון ואחיו של אחד ממפקדי סירת-הכ"ב: "כתור צאה מכך תהיה מפלגתנו התנועה הצעירה והדינאמית ביותר בארץ!"

פרט לעובדה אחת. שבוע הבא יתכנסו בבית ציוני אמריקה המוני גברים ונשים שלא ייבדלו במאומה מרבבות גברים ונשים אחרים, פרט לעובדה אחת: הם השתייכו למחלתר הלוחמת בימייה הסוערים. מרכז ה

מתנבא וילסצקובסקי מכל הרוחות

כנס: קריאתו של מנחם בגין לפקודי-לשעבר לתפוס את מקומם בשורות מפלגתו.

דת

מי זלך קותלי חזיר?

קול ישראל, המשתולל דרך קבע לשדר לכל ישראל, יבקש להכין עונג רוחני למאויניו הדתיים ביום הראשון של ראש-השנה. לכן הזדרו להכין מראש כמה משדרים בעלי אופי דתי. עיקרו של אחד מהם: תקיעה בשופר, שהועברה - כביכול - מבית-כנסת ירו שלמי.

בניגוד למקובל לגבי קול ישראל, הסב מש רד זה תשומת-לב. כמה אנשים דתיים רטנו בלבם על כוונתם של עורכי המשדר, שלא ידעו כי דיני ישראל קובעים במפורש שאין תוקעים בשופר ביום ראש-השנה החל בשבת. **מי הקשיב בשבת?** היה זה מאכל טוב לכל עתון דתי האבל על החילוני של השלטון במדינה. השבוע בא הצופה ופיר סם כתבה מצצה על נושא זה. הכותב: ראש חברה-רבנים של (קיבוצ) הפועלה-המזרחי, חבר-הרבנות-הראשית בתל-אביב וראש מח לקת-הכשרות שלה, הרב כהריאל פישל ("כ. פ. אלמגור") טכורש, שחשף את השערוייה במדורו ניצטט תחת הכותרת הנכונה בורות בקול-ישראל.

אולם מה שכשר להצופה, טרף ליריבו, המודיע, בטאון אגודת-ישראל. הוא נזכר ש אחרי הכל כל ישראל חברים. יצא חוצץ לה גנת קול-ישראל. שאל המודיע, בלע עוקצני: "נשאל את הרב בפשטות: בהאינו לשידור

* שניאה שניה של אותו משדר: השמעת תפילת בקשת-המחילה אבינו מלכנו, שאינה נאמרת מעולם בראש-השנה.

כוה, ביום הראשון של ראש-השנה, לא נשאר לו אלא לבקר את אנשי שרות השידור על כוונתם. וחילול השבת... מה פירושו? אולי יסביר לנו הרב-המאזין?"

הרמו הברור, כאילו האזין הרב טכורש לקול-ישראל בשבת, לזה סיפור מעורר-מח שבה דבר יהודי שראה עברין עורך לעצמו טעונה שמנה ביום הכיפורים, זולל חלות עם קותלי חזיר ומקנה בסגריה ריחנית וכדי להוסיף לעג במרד ברכת המזון, ואותו יהודי התלונן אצל רב העיריה דווקא על העובדה שהעברין טעה בסדר אמירת פרקי ברכת המזון.

זכרון קצר. אנשי הפועלה-המזרחי העור כים את הצופה היו שותקים בבושה אחרי התקפה קטלנית זו, לולא ידעו פרט אחד המשנה את כל התמונה. למחרת פירסמו אותו בשמחה רונת: הרב טכורש לא היה כלל האיש הראשון שהגיב בעתונות על תקיעת השופר בקול-ישראל.

להיפך, הרב הנכבד העתיק את כל הענין (בלי ציון המקור, כנהוג) מעתון דתי אחר, שהוא על כן האשם בכל החטאים שנמנו בתמונה, כולל האונה לרדיו ביום-השבת. העתון הדתי הגדון: המודיע, שכתב מא מר ארוך על מקרה זה למחרת ראש-השנה, שלושה שבועות לפני הצופה.

דרכי חיים

נבואות בסטוסייל

לפחות אדם אחד בישראל יכול להתפאר כי עסקת-הנשק הסובייטיות, שהפתיעו את שרות-היבטחון של משרד-החוק, לא באו לו כאפתעה. עוד לפני חמש שנים גילו רוחות באונוי שמואל וילסצקובסקי (54), את הענין כולו. החיט, המכנה את עצמו בכריסט הביקור שלו כ"חזוה עתיד העולם בישראל". אף לשגר אזהרה תמורה להארי טרומן, או נשיא ארצות-הברית. העתק ההודעה נש או בידו.

"להוי ידוע לך," כתב שמואל, "כי מצריים ושאר מדינות ערב, המוציאות במירמה נשק מברזטניה וארצות-הברית, ילכו יד אחת עם רוסיה נגד המערב. או יהוה הובר סכנה לישראל, אירופה ואמריקה גם יחד." היום יכול טרומן רק להצטער על שלא התייחס לדבר בצנינות-הברית. העתק ההודעה נש או בידו.

סטאלין והיהודים. מאז שמע לראש שונה, בשנת 1934, מפי רוחות המתים כי שואה מתקרבת ובה על יהודי אירופה, התממשו רבות מנבואותיו של החיט הגר באחת בצינונות-העוני בתל-אביב.

חודש לפני קבלת ההחלטה על הקמת המדינה העברית בעצרת או"ם, ניבא מעל דפי המשקיף: "קיבלתי הודעה ממרום, שהקרבות שהקריבו המעפלים על מזבח המולדת נתקבלו ברצון, ובימי חנוכה נוכה לשמחה גדולה שתהיה כפתיחה לתקומת מלכות ישראל." מובן מאליו, כמרכן, כי היה זה הוא שחזה חודש מראש את תאריך מותו המדוייק של יוסף סטאלין.

מועדון לרוחות.

להתהלך בפיגמא או בגופיה בכל שעות היום, מצוי מדי פעם את שרי הממשלה וחברי הכנסת בגליונות סטנסיל, הכוללים את נבואותיו. אולם הוא מתנגד לספירי טואלינס. "לא יכול להביא מתים ולדבר אתם," גילה בעברית משובשת. תחת זאת הוא נוקט בשיטה פחות ישירה, אך יעילה למדי: הוא מאזין, בלי רשות, לשיחותיהם, מזהיר את העולם בהתאם.

מובן שא-אפשר היה לעשות זאת ללא יחס של שיתוף-פעולה מלמעלה. ואכן, רוחות ה מתים בחרו דווקא בתדר הצד, ברחוב תח כמוני 12, כמקום-יודע. שם הם מתכנסים מכל קצוות תבל, אפילו אלוהים עצמו מופיע בו לפרקים, מדבר בעברית ובאידיש.

איש אחר היה שומר על חדר זה כעל בבתי-עניו. לא כן וילסצקובסקי. הוא פנה בחורו נוסף לראשי המדינה, תבע דירה מר וחת, על מנת שיוכל לשאת אשה. את שתי ושתייו קודמות היה נאלץ לגרש, מאחר שקנאו ברוחות המתות, התנגדו לנבואותיו. גם בנו, סרן בצ"ל, מתכתש לו מאותה סיבה.

בריאותו של בי. ג'יי. כל זה אין בו כדי להבריא את הרוחות מחורו של החיט השמממן. הן מופיעות בחלום ובהקיץ, בכל זמן ובכל מצב. השיחה האחרונה, אותה קלט עולם, כוללת אזהרה חמורה למעצמות ה פולס, אם תתחיל מלחמה בין ישראל וערב, היא תתפשט על פני כדור-הארץ כולו. הסי כויים המרים ביותר בצפייים לתורכיה, גרמניה

ומצריים, שיימחו מעל פני האדמה תוך יום אחד בלבד.
מתי יארע הדבר? אפשר יהיה לדעת זאת בכירור עד חנוכה.
פחות ברורים סיכויי הקמת הקואליציה. על זאת אין הרוחות משוחחות ביניהן, בהעדיפו לדבר על נושאים חשובים יותר. אולם השבוע חדר החיים למצב בריאותו של דויד בן גוריון.

ים ששה בסירה אחת

לילה כבד ריבץ על הים. גלים גבוהים רדפו זה את זה וטלטלו את ספינת-הדיג הקטנה כרמל (80 טון) מצד אל צד. בגבור הסערה פקד אברהם קורן (28), מפקד האניה, לפנות לעבר פמגוסטה. כל עוד נפשה בה הגיעה הספינה לגמל מבטחים.
יומיים לאחר מכן שוב השתעל מנוע הדיול של כרמל במים השקטים, כשבאפק נראה חופה של איסכנדרון, המפרץ היחיד השרוף גלים בעונה זו. הרשתות הושלכו והועלו ריקם. הוחלט לחכות ללילה.

„הרם ירדים“. השעה היתה 20.30 בלילה ה-2 באוגוסט, 1955. לפתע הוארו השמים ברקטה שנורתה מאישם. כעקבו טיה ניתנו לכרמל סימני עצירה. הספינה הא-טה את מהלכה, ובטרם הצליחה לעצור כבר עמדה לצידה סירת תורכית. חמישה עשר חיילים, ובראשם קצין חיליהם התורכי, קפצו אל הספינה, כשאצבעותיהם על הדקי המקלעים.

לאחר הפקודה: **„הרם ירדים!“** שאל הקצין בגסות רבה: **„מי הוא מפקד האניה?“** מפקד האניה וסגנו, אליעזר גוריאל (28), הועברו אל הסירה. על כרמל הופקד שמר מזויין, והיא הופנתה בעקבות הסירה אל גמל איסכנדרון המוהם, הועגנה ליד ספינת דיג סורית שעמדה לצד שלוש ספינות דיג יווניות, שכולן נתפסו קודם לכן.

לחם-דחק ומרק-לחץ. בספינה נערך חיפוש מדוקדק אחרי נשק. אך נראה כי לא זה היה השלל המבוקש, כי לפתע הצביע אחד מפקידי-המכס בתרועת-שמחה לעבר סל גדול ובו כ-60 קילוגרם דגים שנידוגו אותו לילה, שלל פעוט ביותר.

ששת אנשי כרמל הועברו לכלא המש-טרה. הכלא היה קטן ביותר, אך עובדה זו לא מנעה בעד הפשפשים מלשרוף בו את המזוניה. הסביר סמל-מטרה לדייגים: **„דגתם במימי תורכיה, ראנו זאת בעזרת הראדאר. חתמו על הפרטיכל של ערויותכם והאשמותיכם!“**

כולם סירבו לחתום על מיסמך שתוכנו לא היה מובן להם, סירבו גם לקבל את התרגום — מחשש שאינו זהה עם הכתוב. התורכים נעלבו קשות. שוב הוחזרו כולם לכלא, כשמוזנם מרק מביאש ולחם מעופש. **מעצר בלתי-מוגבל.** למחרת הובאו כולם אל שופט-השלום. מלבד נקיבת שמות מפקד האניה וסגנו, קרא השופט במאמצים רבים גם את שמותיהם של חיים שוקט (33), מאיר פרוינד (24), יגאל כהן (32) שי בנימיני (20). השופט שמע את האשמות התובע, גרד את פדחתו, ספק: **„מעצר בלתי-מוגבל עד לכירור המשפט.“**

כאן כבר התערב הקונסול הישראלי באי-טובול, הטיל על סוכן שהם בתורכיה לספק לאנשי קואופרטיב רהב, בעלי הספינה שנת-פסה, מזון למשך כל תקופת מעצרה, ובמקרה הצורך, גם כסף. לאחר שהתקשר הקונסול עם עורך-דין מקומי, שוחררו הששה כעבור 12 ימי מעצר, בערבות כספית של 1000 לירות (650 ל"י) תורכיות כל אחד.

סוף סוף, ב-5 בספטמבר, התקיים המשפט. עדי הקטיגוריה היו דייגים מקומיים, שלא רצו שוריים יחדרו לתחום-הדיג שלהם. הם העידו כי סוג הדגים שנתפסו באניה, הם מבין אלה המצויים רק במרחק של 2-3 קילומטרים מן החוף — הוכחה לכך שכרמל דגה במים רבוביים. קציני משמר-החוף טענו כי הספינה נראתה ביום במימי תורכיה, ורק לעת לילה ניסתה להסתלק. בהיעדר ספינת מלחמה בשעות-היום, נתפסו רק בלילה, אולם מכשיר הראדאר, כך טענה, הראה בדיוק את מקום דיוגה.

הישראלים קמו על רגליהם, טענו כי לא היו דברים מעולם. הודיעו כי אפשר לבדוק את יומן האניה ולהיווכח לפיו כי התקרבו עד למרחק של 9-12 קילומטרים מהחוף. ואשר לדגים — כמותם יתור דווג גם בלבנים.

מצפצפים עץ ישראל! השופט הח' מיר יותר מקטיגור, שרדש החרמת הספינה בלבד, קבע שהיתה כאן חזירה בלתי-חוקית, הטיל קנס בסך 500 לירות תורכיות (325 ל"י) על כל אחד ממשגיחי-הזנות, נוסף על הוצאות המשפט, ציווה להחרים את הספינה.

אנשי רהב החזירו כסיד. ספינתם היא רכושם היחיד, אותו קיבלו מן השילומים. היא מצוידת במכשירי המדידה הימיים החדשים ביותר.

אחרי התייעצות קצרה, הגישו ערעור לבית המשפט העליון באקרה. טען יגאל כהן: **„יש לנו סיכויים לשחרר את הספינה. קודם לכן נתפסה ספינת-דיג יוונית באותן הנסיבות, וזכתה לפסק-דין דומה, אך אחר כך בוטלה ההחרמה עליה בית-המשפט העליון. השבוע חזרו ארבעה מאנשי כרמל לישראל באניה התורכית המלוכלכת קדש, שאירו במקום רק את ישי בנימיני ואת מפקד הספינה, אברהם קורן, כדי שישמרו על ספינתם.“**

לפרגט דייגיהם במקום זה, היחיד במינו בחוף המזרחי של הים-התיכון בעונה זו. טען איש משרד-החוק: **„הצרה היא שהתורכים מצפצפים על ישראל.“**

דרכי אדם האב החוקי

התור הארוך באחד מאולמות-הנוסעים ב"גמל חיפה התקדם באיטיות, כשניגש שוטר לבוש אורחית לאחד האחרונים בתור, צעיר גבה-קומה, לבוש חולצה שחורה ונעול נע-ליים אמריקאיות. **„צא מן התור“,** פקד, אחר שווידא את זהותו, **„יש לי צו-יעיכוב נגדך!“**

דחית, עווי אורנו, הודיע על שביתתו. אחר לקח את מזוודותיו, ניגש לשולחן מכס ארוך, עליו פורשים הנוסעים את תוכן חבילותיהם לבדיקת המוכסים, דחף כמה מזוודות הצידה ונשכב על השולחן לרוחבו.

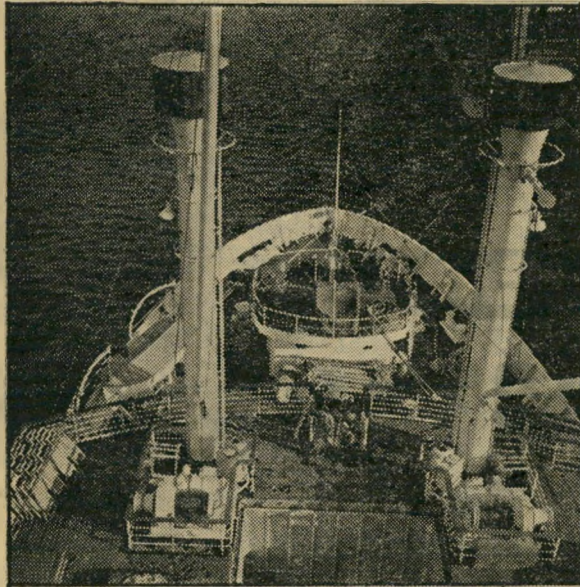
תיירי נגבה, שהסתכלו בבהשתוממות ב"צעיר השרוע על השולחן שעישן סיגריות כ"קטר, למדו שהוא שוכת שביתת-רעב. מדי פעם ניגש אליו אחד מפקידי המכס, ביקש מימנו לא להפריע. אך משה שכב כמסמר חקוע, לא זו ממקומו.

הסביר הוא: **„כשנכנסתי יחד עם שאר ה"ציריים לגור בעין-הוד, קיבל כל אחד מא"תנו הלוואה של כ-500 ל"י מבנק הפועלים.“**

א/ק ישראל יצאה לדרך

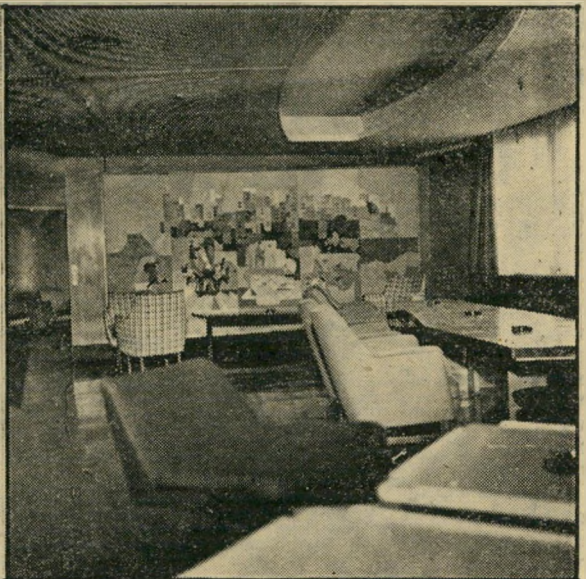
עולי-רגל שעלו ככבש וסירוו באולמות הנופזארים ליד בריכת-השחייה וכמתקנים המשוכללים של אוניית-הדגל החדשה, של צי-הפזח הישראלי.

מושך כל השבוע שימשה אונייה לבנה. בעלת ארוכה מיוחדת במינה שעמדה ליד הרציף בנמל חיפה (תמונת 35 אלף דולאר המי-חניה בשבוע) מרכז אלפוי

עדי הגשר. האיש שהביא את האונייה מהאמבורג הוא רבי-חובל פרוינדטל (46), לשעבר תושב האמבורג בעצמו, שהתחיל בקאריירה שלו כנער-טיפון, למד ימאות בבריסטול בעזרת אשתו שעבדה כדי לשלם את שכר-הזירה. במלחמת-העולם הביא אחמוסת לטוברוק.

עדי הגשר. האיש שהביא את האונייה מהאמבורג הוא רבי-חובל פרוינדטל (46), לשעבר תושב האמבורג בעצמו, שהתחיל בקאריירה שלו כנער-טיפון, למד ימאות בבריסטול בעזרת אשתו שעבדה כדי לשלם את שכר-הזירה. במלחמת-העולם הביא אחמוסת לטוברוק.

בין המכוניות. אופייני לצוות הוא קציני-המכוונה החמישי גו ראובני (20), המחבב נופיות מקושטות בציורי נערות. הצוות חי בתאים מודרניים יפים, אולם בגלל קרבתם לפני הים קשה לפתוח את החלונות, דבר שגרם לתלונות ולשיפורים ברגע האחרון ממש.

אוניית-שעשועים. האולם „תל-אביב“, אחד מארבעת האולמות שכל אחד מהם הוקדש לנושא מיוחד, אופייני לאווירת האוניה. הציר הגדול של ז'אן ז'אן (ממזל) מתאר את העיר, ואילו השולחן הגדול (מימין) מכוסה במוזאיקה המתארת את כיכר דיוזנוף ומדרכתה

את הלוואה החורתי בתשלומים של חמש ל"י לחודש. פשוט לא היה לי יותר. הבנק הס' כים לסיזור, ועכשיו הוציא המנהל צו-יעיכוב נגדי עד שאשלם את כל החוב או אביא ער-בים. אין לי כאלה. חברי אינם עשירים, ועל אבי (שהוא זגל) לא אוכל להטיל חוב כה כ"בד. אני רק בן יחיד.“

אבריאל וארון עזרו. לא היה זה צור העיכוב היחיד שהוצא נגד ברק. אולם הפעם שעברה השתווה ברק עם נושיו, שני דרוזים, להם חייב שכר עבודה, וכמה נושים אחרים. (המשך בעמוד 12)

„כן אסע!“ קרא משה ברק, **„ולא — אכ"רזו מייד על שביתת-רעב וכל העולם יידע על כך!“** השוטר לא נרתע.

רק בן יחיד. ברק, הצייר בן 28 ש'הכריז בשעתו על שביתת-רעב כדי שיאפשרו לו לשאת אורחית את בת-ירת-לבו, נוצרית יוגוסלבית, וזכה על כך לתואר האיש-הצעיר תשס"ה. עמד לצאת אותו בוקר בא/ק נגבה לבלוניה האיטלקית. שם התכוון לשאת סוף-סוף את ילדתו, אוריה סטנקוביץ הבלוגדית.

הוא רץ מייד לזואר הנמל, הריץ מיברק לנשיא המדינה ולמוכיר הליגה למניעת כפייה

אנשי רהב דרשו מהשלטונות הישראליים לדאוג להבא להסדר הדיג במימי מפרץ איסכנדרון, מקום-הדיג היחיד בעונת הקיץ, תבעו לחחוף על התורכים לשחרר את ה"ספינה."

הסכסוך הישן, שכבר גרם בעבר לקרבות מקלעים בין יחידות תורכיות ודייגים ישראליים, נובע מרגישותם הרבה של התורכים

* לפני חצי שנה. הספינה, השייכת בחלקה למדינה, עלתה להלכה (בשער הרשמי) ב-120 אלף ל"י, למעשה הרבה יותר.

(ראה שער)
אחת היתה אדומת שיער. שיער כבד
נחושת. היו לה עיניים חומות, עגילי
ענבר שצבעם היה כעין הפלדה הכחולה

ושני צמידי זהב כבדים. שמה היה לילי.

השנייה היתה בלונדית וגבוהה. היו לה עיניים אפורות-ירוקות עם כתמריזהב. לא היו לה עגילים, אבל היתה לה סכעת גישה-אין. שמה היה זינה.

שתיהן לבשו חצאיות-צמר שחורות והדור קית, נעלו נעלי קטיפה שחורות וגבוהות עקבים והעלו חיוך מלבב, אם כי מקצועי. כי שתיהן היו דוגמניות, שהתחלפו במהירות מסחררת (אחת לשתי דקות, ליתר דיוק), 28 פעמים בזה אחר זה, הציגו את אופנת החורף (הסרוגה) 1956 לעיני נשים מלאות סקרנות או קנאה ולעיני בעליהן וידידיהן ש' באו מחוסר ברירה.

זכרת אמריקאית

אפודות (כצבע האלמוג, החרדל, ה-
טורקיז ואפור עם נקודות צהובות,
 בין השאר), שמלות וחליפות הגרסי לא
 היו המוצגים היחידים בתצוגת האופנה הרא-
 שונה של העונה באחד מאולמות דן התל-
 אביבי, בה ביקרה חוליית הכיסוי של העולם
 הזה בשבוע שעבר.
 מלבד שתי הדוגמניות, שאחת מהן, זינה,

הדוגמנית: באחד מאולמות מלון הפאר התל-אביבי רן, הופיעה זינה בתלבושת חדשה, אחת לשתי דקות, הקדישה עשר שניות ליציאה, עשר שניות לכניסה ואת מאה השניות הנותרות לחננון לפני הקהל הרבגוני, תוך הבלטת מעלותיו השונות של המוצג.

„ערבסק“ איננו אלא מספר פטי קטיפה טגוליס-אדומים המוחזקים על השיער כשביס ומכסים, בדיוק כמוהו, שום שיער.

„פיוול“ הוא ברט בצבע בו' בעל נוצת-ענק. צבעים אחרים: חום, ירוק, לבן, כחול אדום.

„ליידי המילטון“ היה האלגנטי בכובעים המוצגים, עשוי לבד ובעל שוליים רחבים, שונה לחלוטין מכל הכובעים האחרים.

„סויטהארט“ הוא כובע מסתורין בעל צעיף הצריך לעשות את החובשת אותו ל' מתוקה במיוחד, לפי שם הכובע לפחות.

העולם הזה מבקר בתצוגות האופנה הראשון ראש מורם, חזו

מופיעה על שער העולם הזה, ארבעת המל-
 צרים (מעילונים לבנים, עיניים פרפר שחור-
 רות, מכנסיים שחורות) ורבי-מלצר אחד
 (חליפה שחורה) הוצגו עונ שניים: אחת
 היתה הגברת האמריקאית, שבלעדית שוב
 אי-אפשר לערוך מפגש חברתי בישראל,
 ושהיתה הפעם כתבת לאידועה של עיתון
 אמריקאי לאידוע במיוחד, ושלמענה הוש-
 מעי: הרבה מאד אימרות חכמות, מחוכמות
 ומתחכמות באנגלית של יצוא. השני היה
 בעל המפעל למוצרי סריגה (אלגנדר) שערך
 את התצוגה.

אפודה שוייצית

וא, הבעה, היה דווקא בסדר. אם כי
יש להניח שמאז הולבשה האפודה הרא-
 שונה על חזה של נערת הסחטרים לנה
 טורנו, כבר הספיקו הנערות הישראליות
 ללמוד את ערכה של אפודה, לא קיבל בעל
 המיפעל, הגאה במפעלו ובמוצריה, שום
 דבר כמוסכם, שיכנע את הנערות כי כדאי
 להן מאד מאד לבלוט
 מתוך אפודות ולהבליט
 לעיני מעריצים את ית-
 רונותיהן הנשיים. ומה
 טוב מאפודה לצורך
 זה?

נימוקי הסופי: אחר
 שהוליבו, דאלאס ש'
 בטכסאס, ניריורק וא'
 רצות כה זקוקות ל'
 אפודות כחזואלה ר'
 אוסטרליה כבר נהנות
 מזמן מטיב אפודותיה,
 הגיעה עתה שעת ה'
 ישראליות. גם להן
 הוא ימכור את אפר'
 דותיו בחורף המתקרב
 ובא.

שוב לא תודקנה
 נערות ישראל לאפר'
 דות שחיציות. כי ה'
 רי אלה הן, כפי שמו'
 בן מאליו, אפודות ה'
 נקנות בציריך-עלידי
 חיירי ישראלי הבוחר
 אין ורק סחורה שחיי'
 צית ונדהם לגלות כי
 שוב לישראל כי אי'
 נן אלא סחורת-יצוא
 ישראלית.

הכובע על זינה. כובע הפעמון העשוי קטיפה שחורה היה רק אחד מארבעים הכובעים שקישטו את ראשה של זינה בתצוגת הכובעים. כובע אחר היה היריה — כובע סמבל מלבד אפור, ששוב לא נראה ככובע סמבל כשהוא הועלה על ראש יפהייה בלונדית.

העיתונאיות: מאז יצא עני מנית בשנת 1586, ידעו הני לבוא, לראות, לחמוד ולכת העולם הזה

האפודה על זינה. אם כי האפודות אינן צמודות לגוף, אלא מונחות, השנה, עליו ברישול'מה, התאימה כל אפודה בדיוק לזינה, בין שהיתה זאת אפודה קלאסית שחורה (למעלה) ובין שהיתה זאת אפודה לא'קלסית בצבע האלמוג עם מחשוף עמוק וצווארון לבן, למשל. כל אלה התאימו לה ועוררו את התפעלותו של הקהל.

זיקט ארום, ארוך ועבה היה מסמר התצוגה. הוא עשוי בחיקוי לסריגת יד ומולבש על אפודה שחורה, חיקויי כזה מוסיף תמיד גוון ללבוש.

אפודה כתולה זאת איבדה את צווארונה הלבן, הניתן להסרה בשעת הרצון ולשימוש נוסף, כי אחרי הסרתו הפך צווארון הזה לכובע צמר אוסף שערות (למעלה).

הרבה יותר באיסיות בילה את שעות אחר הצהריים הקהל שכא לחזות בתצוגה, קפה, נגם עוגיות שוקולד, ניהל שיחות רעים, עקב, מדי פעם, אחר האפודות, ונערות הזוהר בקהל, כחמר רפפורט התלאיבית (במרכז, בחולצה המשובצת).

ת של הסתיו, המבשרות: ה קדימה

הנחבש ככומתת סנקיסטים ניר-זילנדיים ממל-
חמת העולם השנייה).

כומתת ניר-זילנרית

צלחת צרפתית

ינה הבלונדרית הציגה כובעי פעמון, שהזכירו כובעי שוודים מימי הביניים, כובעי פרוחה, שדמו לקלפק התורכי ושנשאו שמות ענייניים כנינוצ'קה ורספוטין וכובע טמבל רחב שוליים שנקרא גרוב, דוקא. אבל זה לא נורא. הוא גם לא דמה כלכך לכובע הטמבל הארצישראלי המקובל בגני הירק ובאיגוד פועלי הבניין.

אך האטרקציה הגדולה היתה מו'שרי (בצרפתית: יקירי) — צלחת העשויה פרוחה לבנה ומעליה יורדת רשת צעיף שחור רה ליידי המילטון השחורה ורחבת השוליים, טוויטהארט (באנגלית: מתוקת) הלא ניתנת לתיאור. הוסיפו להתפעלות הגבירות, שאהבו כנראה את צליל השפות התרבותיות, שרק בעזרתן ניתן להעניק שמות ותוארים למדי צגים החדישים והתרבותיים.

כי אצל גברת טרודה, בדיוק כמו במלון זן, היתה להתלהבות קנה-מידה אחד בלבד: מה שיקר יותר, יוצא-דופן יותר ומתקבל פחות על הדעת (ועל הכיס) של גערה ישראלית רגילה.

חלוקה ישראלית

אחרי הפל מתחלקת אוכלוסיית ישראלי, כידוע, לשתי שכבות יסוד. אלה החיים בין דן לאילת, ואלה המבלים בין דן לאכזיב. והאחרונים משתדלים להשפיע על מהלך החיים, בין דן לאילת, בכל כוח מיעוטם.

ואחד מההלכים היסודיים הוא מהלך הי אופנה. שעה שאלפים נתכנסו לחג המים במשאבי-שדה, כמה אלפים אחרים לחגיגות יובל הרצל'יה (ראה רפורטז'יה ראשונה) נמ צאו כמה עשרות שראו צורך חיוני בחגיגת יום הולדת אופנת 1956.

פחות רציני היה המצב בסוף ע כשהופיע העולם הזה ב,אולמות (שני חדרי מגורים בינוניים) ת טרודה כדי לראות את לילי שות את כובעי הסתיו והחורף. למיצע של הגברות-האורחות לא במיוחד ומעט הצעירות (ללא שהופיעו עשו את מיטבן לבלוט הראש. רובן הופיע (בחמש וחצי עם משקפי שמש וציפורני בהיר מפורכסות באדום קולני.

תיים עברו הכובעים שעוד אפשר הו לתאר על ראשה של צברית. ו דוקא להן התכוונה המציגה כפי שאפשר היה לצפות, בגר' יצה את שמות הדגמים כאילו בת אוקינזוה, המופיעה בבית התה אוגוסט, אפילו אם היו להם שמות נגיים כחברי (משהו הדומה לכובע 'אל-על (ברט קטיפה בצבע בורדו,

האופנה הראשון בפרנקפורט הגר' איות את תפקיון בכל תצוגה: מה האחרות צריכות ללבוש.

הנערה שציצה קוצץ נגד הנוער הסלונגי וזכה לתשובה הבאה מאחד בשם עוזי. "אני מוכרח להגיב קצת על מה שהנער רה שלך התרגזה, שהסלונגים רוקדים דו"קא סלונגי ולא עממית במטרה ברורה להתחנך מינית.

קרא את שלא ראה בימיו ריקודים עממיים, וקרא את שצף דבריה, היה יכול להאמין שריקודים עממיים מתנהלים על סהרת האפלטוניות. אני במקרה ראיתי גם מה מין הזה ויכולתי לספר איהו. "עשן" ייצא מהתחכחות "עממית" שכזאת. ולעצם היצא התחכחות: הריקודים הם האפשרות הליגאלית למגע מיני בפרהסייה שהחברה העניקה לאנשים. זהו אמצעי מניעה להת"פריצות; מעין שסתום ביטחון בדרך קיטור המניח לעודף האדים להתשתחרר מבלי לפוצץ את הודו. "לחלוק או לאשר ובכך, יש מי שרוצה! את דבריו? אדרבא!

לא קיבצו וזא סרון

"החברה שבה נמצאתי עד היום אינה מספקת אותי יותר והחברות הסלונגיות אינן נוספות לי במיוחד. בכל זאת, איני נוטה לחיי הקיבוץ מכיוון שאני אוהבת כללות וליהנות מהחיים" כותבת לי (940/757) ומספרת שהיא נערה יפה, חובבת מוסיקה, ספרות ופסיכולוגיה. בגלל רצונה להרחיק את אופקיה — מחפשת היא המחכתוב על חבר שלא היה דווקא ידמה לה בתכונותיה. היא אחת מאותן הנערות המחכתוב טיפוסים קשוחים במקצת.

לנערה חמודה, מוכבי

קולנוע, ספרות וטיוילים, מציע להתכתבות שאינם יודעים? בן 22 — לנערה חמודה בגיל 17-20.

פיקניקים והומור

כיוון שהיא נערה רגשנית, רוצה (940/750) בת 17 (וחצי) שבתור שיכתוב אליה יהיה רומנטי אף הוא. עליו לאהוב, כמות, מסעות על אופניים אל חיק הטבע, פיקניקים והעיקר (מכובד) — להיות בעל חוש הומור. את נשי אי ההתכתבות היא משאירה לו.

החשבון עברי — חדש

(940/760) המשרת עתה בצבא, התוודה בפני ששע את השכלתו התיכונית ותכונותיו ללמוד במכניון — היו ציוניו בחיבור עברי הלשים למדי. הוא מקווה שעובדה זו לא תפריע להתכתבותו עם נערה חפאית תלמודית. תיכונן ככת 17, על כל נושא שתחליט ואשר תדע לרשק אותו במכתביה. תפארתו אמנם אינה על דרך הריקוד, אולם, הוא טיפוס ספורטיבי וחובב קולנוע.

כל מיני

על "כל מיני נושאים כלליים" (בשם אל"ר הים, איכנס יכולים להיות, "ספציפיים" יותר?) רוצה להתכתב צעיר בן 24 (940/761) עם נערה כלשהי, לא איכפת לו שתהיה מסורי תיח במקצת.

אין עם מי לדבר

כל החברה של (940/762), חיל נתניתי צעיר, נמצאים בצבא וכשהוא חוזר לחופשה אין לו עם מי לדבר מלה טובה. על כן, רוצה היה להתכתבות (על כל מיני נושאים) עם נערה ככת 18-19, בעל אותה סביבה.

לכבוד הגב' רותי

(940/763) מציעה להתכתבות את הנושאים פסיכולוגיה וקולנוע. היא חובבת לי שהינה ילדת הארץ בת 28 והופעתה יפה. יש לי הרגשם שהיא גם אדיבה מאד, מאחר שפנתה אלי בתואר, "גב' רותי" המבאני במכובד תמיד.

מפגינה או דון ז'ואן

רחל: יש לך דעה מוטעית עלי. מדב ריך אפשר לחשוב שאני משתעשעת ב"גילוי מסלילות ודון ז'ואנים לפי סימני הפיסוק במכתביהם, ובמתן מחילות וסליחות כותב כוונות מודנה. לא אני רואה את זה יותר, נאמרי, כמתן פריטים. את יכולה לאכול את המנה, או להותירה.

שתיים אוחות במית

גילד רות: אפילו אם תעשינה אן דרדינו את תמשונה קשרים — לא יועיל לכן. הוא אוהב את זו שהוא אוהב. את האחה, השניה, או אף אחת מכן.

אוטובוס הקרוי המש

צבר: גידלת זקן כנעני לפי בקשתה. היא באה, ראתה ולענה. עלבות והלכת הביתה. כעת אחה רוצה להראות שוב, מה לעשות? עלה על אוטובוס מספר 5.

במדניה

(המשך מעמוד 9)

אך עם הבנק לא הסתדר. התרגש הצייר, שע" מד אחרי שביתתו הגדולה בחליפת מכתבים עם ג'ון פוסטר דאלס: "עומדים מאחורי זה גורמים פוליטיים, הרוצים למנוע את נסיעתי לחוץ לארץ!"

מנהל הבנק הכחיש זאת בתוקף: "לא איכ" פת מי האדם. עלי לדאוג לכסף שחייבים ל" בנק. מי שלא מחזיר את חובו, אני מטיל ע" ליו צור"עייכו. גם מ"סההכנסה ושאר המוס" דות הכספיים עושים כך!"

לדברי ברק, לא היתה זאת תקלתו הרא" שונה. הוא רצה לנסוע אחרי אוריה, שהיא בחודש השני להיריונה. אך לא קיבל שיחרור מהצבא. הוא פנה לחלל נאיית, רעיית הנשיא, אולם זו השיבה שאינה יכולה לטפל בעניינו אחרי שנידון בכנסת. תחת זאת פנה לאהוד אבריאלי וליגאל אלון. כעבור שלושה ימים היה לו שיחרור מהצבא.

הכטחה לאוריה. נגבה הפליגה. בש" עה שב בערב יגוש סמלמשטרה לברק, הס" ביר לו שלא יוכל להישאר בגמל בשעות ה" לילה. הוא חתם על תעודה מתאימה, סבלים העמיסו את מוודותיו על גבו, והוא פרש את משכבו לפני שער הגמל. ביקש הוא מאחד העתונאים: "קנה לי בקבוק חלב! הח" לטתי לצום על כוס חלב, כי התה ששתיתי בשביתת"הרעב הקודמת הוזק לקיבתי".

הלילה ירד, היה רטוב וקר. ברק החליט כי מוטב לו להמשיך את צימו בבית הוריו. למחרת הלך שוב למנהל הבנק, הסכים עמו להגדיל את תשלומיו החודשיים ל12 ל"י ולהחתיים את אביו כערב. הוכחה לחוסר" אמצעים: ברק הוציא רק 20 דולר מתוך הק" צבה של 120 דולר, שאושרה לו לצורך הש" תלמות.

עתה ייצא ברק באונייה הבאה, יגשים את הבטחתו לאוריה להיות אב חוקי לילד שיו" לה, יקיים תערוכת"תמונות בפרינצה. אם יס" פיקו ההכנסות, יעביר את תערוכתו לפילדל" פיה בארצות"הברית, יחזור אחריכך ארצה.

אנשים

המלכה והרקדנית

מסדר החולמים הלאומי: לא רק דוד בן-גוריון סבל השבוע ממחלה קשה. מנהיג תנועת החרות **מנחם בגין** יצא אף הוא ביום ששי מבית"חולים. לאחר מחלה שנשמרה בסוד קפדני, ואילו איש השילומים **פנחס שנער** נכנס לבית"חולים לניתוח ה" בלוטות... **עתה מותר לגלות:** בש" עת המשא ומתן הקואליציוני עם אנשי אחר דות העבודה, התבטא בי. גיי. פעם בשעת ריתחה: "אינו מין ממשלה היתה זאת (בהג" הגת **מושה שרת**)? שרי פריצים וזיאמה!" הכוונה היתה, כמובן ל**פריץ (פריץ) ברנ-** **שמייך**, שר המסחר והתעשייה לשעבר, **פריץ (פריץ) נפתלי**, שר"התקלאות, ו**זלמן (זיאמה) אהרונוביץ**, שאינו נמנה על חברי ביו של בי. גיי. במפא"י... לחקת פיקוד הצפון, שעמדה להציג את חוכניתה החדשה הרפתקאותיו של משה וונטיאלטור ביום ו' שעבר בקולנוע אורה בחיפה, הודיעה על בר" טול ההצגה "מסיבות צבאיות". הסיבות ה" צבאיות: התנגדותו המפורסמת של הרב הצבאי הראשי אל"ר"משה **שלמה גורן** להופעת הלהקות הצבאיות בשבתות... לא פחות קפדני היה שר"החצר"המלכותית של איראן, שנכנס בשבוע שעבר למועדון"הלילה קארול בפאריס והציע לבעל"הבית סכום הגון תמורת ביטול הופעת הרקדניות העירוניות לערב אחד. הסיבה: מלכת איראן **סוראיה** הביעה את רצונה לקר במועדון"לילה נועי, אך הפמליה המלכותית החליטה לחסוך בג" המלכה את המחנות הקיצוניים ביותר... הפרופסור **יוסף קלוזנר** זכה השבוע לשי מיוחד מידה של אשת נשיא המדינה, **רחל ינאית בן-צבי**, שהביאה לו כאות הוקרה ציצין ובו צמח ששתלה גידלה כמו ידה... ראש ממשלת בריטניה לשעבר **סיר ווינ-סטון צ'רצ'יל** החליט ליהנות סוף סוף מהחיים: במרתף ביתו הכפרי הותקן אולם קולנוע קטן, בעל מסך סינמסקופ וקול סטר" אוספוני, והישיש מבלה בו שעות אחדות יום יום.

קוקטייל וקו

לפני שנפל השבוע למשכב, הספיק שר" הבטחון **דוד בן-גוריון** (לדברי תעודת ה" זהות, המקצוע: חקלאי) לכדור נאום קצר בוועידת הסתדרות החקלאית. בו גילה מה למד בשדה"בוקר, מאז עבדתי כפועל שכיר בחקלאות", אמר בי. גיי, "עברו כבר 40 שנה, אך בשנותים האחרונות למדתי (את) מקצוע גיוות הצאן... באותה הוועידה הס" ביר ח"כ מפא"י חסידי"השרים"החסידיים, **אברהם הרצפלד**, מדוע ישנו כל כך הרבה אבנים בירושלים, שם" אמר הרצ" פלד, "ישנו הכותל המערבי שמילויני יהודים

פסוקי השבוע

דוד בן-גוריון, בחג המים של רביבים ומשאבי"שדה, לאחר ש" נתבקש לשאת נאום: "באתי להש" תתף בשמחת המים, לא לשאת נאום מימי".

"למרחב," בתגובה על ה" משא"המתן הקואליציוני: "משרד הדתות משתדל להניע את הערבים להזיל את המוהר הנדרש מבחור הלווקח לו אשה. אולי ישפיע גם על המזרח" שידרוש פחות מוהר תמורת כניסה לקואליציה?"

יוחנן באדר, ח"כ חרות, על מציאת הנפט בחלץ: "כל משרד שדב יוסף עומד בראשו מוליד משהו שחור. תחילה יצר את השוק השחור, ועתה את הנוול השחור".

פנחס ספיר, מנהל משרד האוצר לשעבר, בנמקו את סירובו לקבל על עצמו לפי דרישת מפא"י את משרת שר המסחר והתעשייה: "לנהל את האוצר בלי כסף — זה עוד איך שחול, אבל לקיים מסחר ותעשייה בלי כסף אינני יודע".

רוייט דוד איוזנהואר, נשיא ארצות"הברית. "הריקוד הוא השטח האחרון בו עדיין מסכימות הנשים שהגבר ינהג בהן".

אדוארד ג. רובינסון, כי" כב הקולנוע: "האשה האידיאלית היא אותה אשה שאף על פי שהיא נאמנה לך, היא מתייחסת אליך בחבכי" בות כאילו בגדה בך.

קונסול-דעתיד פרוויין
סודי בהחלט

באו אליו לבכות. וכל יהודי שסיים בכייתו — נגולה אבן מלבו. מה הפלא כי יש כל כך הרבה אבנים בירושלים? ... בדיחה אחרת הוכיח יושב"ראש הכנסת **יוסף שפרינצק** בפתיחת בית התברות על שם בנימין זאב הרצל בקבוצת חולדה. "בקונגרס הששי", סיפר שפרינצק, "בו עמדה להכרעה בעיית אוגאנדה, נמצאה צירה אחת שעצמה את עיניה לפני שהרימה את ידה להצביע נגד. בעיניים פקוחות, כך הסבירה, לא היתה מסוגלת להצ" בעי נגד הרצל"... בשהותו השבוע כביר קור במוסקבה, הצליח שר"החוז הקאנאני **לסטר פרסון** להמציא קוקטייל חדש שהוא קורא לו דוקינס: המשקה מורכב מ-50% ודקה ו-50% וויסקי קאנאדי. כששמע על כך ראש ממשלת בית"המועצות לשעבר **גיאור-גי מאלנקוב**, העיר: "אם רוצים שה" דוקינס יהיה עניין של קבע, יש לבלוע אותו במנות גדולות... במסיבה שנערכה השבוע בבוסת, לכבוד יובל ה-60 של מייסד תל"ג (תיאטרון למעברות) **זאב יוסיפון**, אמר עליו אחד הסופרים הצעירים: "יוסיפון דעת, יוסיפון מכאוב... באחד המימס ברביבים וב" משאבי"שדה, גילה את מחבר"הקייבון כי שם משפחתו של **יוסף ויץ**, איש הקרן הקיימת"לישראל הפעיל בהשקית הנגב, שוה בוימטריה ל"קר". "השאלה היא רק", העיר על כך חבר קיבוץ אחר, "אם הכוונה היא לקו המים לנגב, או לקו המפלגה בעניין נחלאות".

סילון שירי-נבט

למרות מאמציהם הקפדניים של שומריה, המונעים עיתונאים וצלמים מלהתקרב לקו צמחיה, הצליח אחד הצלמים בשעת ביקור בא"ק ישראל לתפוס את דמותו של **אברהם פרוויין**, הנציג הגרמני שבא לביקור ביש" ראל ושלפי השמועה עתיד למלא את התפ" קיד ההיסטורי של קונסול גרמני ראשון ב" ישראל, עם קשרת היחסים הדיפלומטיים... לאחר סילון הנפט שפרץ בחלץ, עתיד לפרוץ כנראה סילון אדיר יותר של שירינפט. ה" שנים הראשונים כבר הושמעו השבוע לרא" שונה, האחד בפי הווג **אילקה ואביבה** והשני בפי **יפה ירקוני**... יפה נרמדת להקליט גם 24 שירי לידים של **נחום נרדי** שיכללו בתקליט ארוך-נגן אחד... הקרק" גיות **חסיה לוי-אגרון**, כלתו של ראש עיריית ירושלים, ו**נועה אישכור**, בתו של שר"האוצר, פתחו במאמץ משותף כיתה לכא" לט. משאלתן: שייצאו די תלמידים ממין זכר, כמיון שעז כה היה לרוב בכיתה של 15 רק בן חידו... הצייר **מארק שא-גאל** הודיע במכתב למיכרז לתרבות של ה" הסתדרות כי יש בדעתו לבקר השנה בישראל. כמיון שברצונו להראות לאשתו (השלישית) מאד להכיר... **אמריל זאמפוק**, הרץ האלוף כפול שלושה, שזכה לכינוי הקטר הציב, הודיע השבוע כי בגלל גילו (33) הוא עומד לפרוש ממסלול המירוצים מיד לאחר האולימפיאדה במלבורן ב"1956.

מעברה בריבירה

אתם מדברים על הריבירה? אתם מדברים על חוף מאיורקה? אני יכול להבטיח לכם שזה בלוף אחד גדול של תעמולה. אילו היו מוציאים את היוזמה מידי בעלי-הקיוסקים ומארגנים תעמולה טובה לתיירות בישראל — אפשר היה להעמיד את הריבירה בצל לעומת החוף הישראלי המשתרע ממגדל-אשקלון ועד נהריה.

כאן שולט הסגוף, ואנשים שולפים שטרות בסגנונות שונים ובהבעות פנים שונות וברזי חשים במולם. מי שהפסיד הכל יכול לצאת למרפסת ולהיגות מאור הזיוקקים, על חש"בן הנסיך הטוב של מונקו. אגב, בחור חביב ונחמד.

מפרש בודד * * * מלבין באופק

הפרינציפ של הרולטה הוא פשוט ביותר: אתה יכול להניח את כספך על אחד מתוך 37 מספרים, ואם אתה זוכה אתה מקבל את הסכום שהשקעת, פי 35. הבנק זור"כ מהמתוך 37 מתוך 37, רוח לא רע. את פארוק ואת כל האנשים הגדולים לא ראיתי כאן, אך יכול להיות שהם היו באותה שעה במקום אחר. ללא ספק, כי אם לא כן, איפה יכלו להיות?

עם כל הרעש והשעשועים, הרדיפה השג"ב ענינת אחרי ההוללויות הפרועות ביותר, יש משו ששק וקצי בריבירה הזאת. הדרך מתפתלת בין מפרצים קטנטנים, כפים וסלעים, ואם אתה רוצה ליהנות מבידוד מוחלט, גם זה אפשרי. מאחורי כל עיקול תרי כל לראות זוג בודד יושב על סלע, או מפרש בודד מלבין באופק, בית קטן בצל עצים, עם תריסים מוגפים, דקל מתנופף, ודייג משליך חכה. הים חלק כראוי, רוח קלילה נושבת, ואם אתה רובץ על גבך על מפרשית קטנה אפשר לחלום את כל החלומות שבעולם. איש לא יפריע לך.

ממגדל אשקלון עד נהריה * * *

אינני יודע אם צריך ללמוד הכל מאירופה, ואיני רוצה לחוות דעה אם כדאי לפתוח גם בארץ קוינו. לא זה החשוב. אבל אפשר וכדאי ללמוד מאנשי אירופה איך לבנות חופשה. כאן לא קיימים בתי הבראה של קופת-חולים. עד היום אינני מבין מדוע

הלילה במלון שממול ראה את המחזה וגרר אותה אל המלון. בעל המלון יצא אלי ואמר לי להסתלק. צלצלתי למשרה, ואמרתי ש"נערה שיכורה, וכי וכי". המלצרים הביטו עלי כבזז וכעבור רגע כי בו כל האורות במלון. השוער אמר לי להסתלק. כעבור חמש דקות הופיע גבר במכונית הדורה, בלוית משרה, הקיש על הדלתות בכח והוציא את הנערה המבוהלת. היא הייתה אשתו. חורתי לישון על החול, תחת הכוכבים. הם רגילים.

* * * קופץ מחור דחור * * *

שדחן רולטה קטן תמצא פה בכל מ"לילה הגון, אך קוינו הגדול בעולם הוא במונטה קרלו, כמובן. אמרו לנו לבוא בסמוקינגים, אבל רמינו אותם, ומתחת לי סמוקינג לבשנו בגד ים. איש לא בדק. אי פילו לא בדקו אם אנחנו ברשימה השחורה. גם אתם יכולים לבוא.

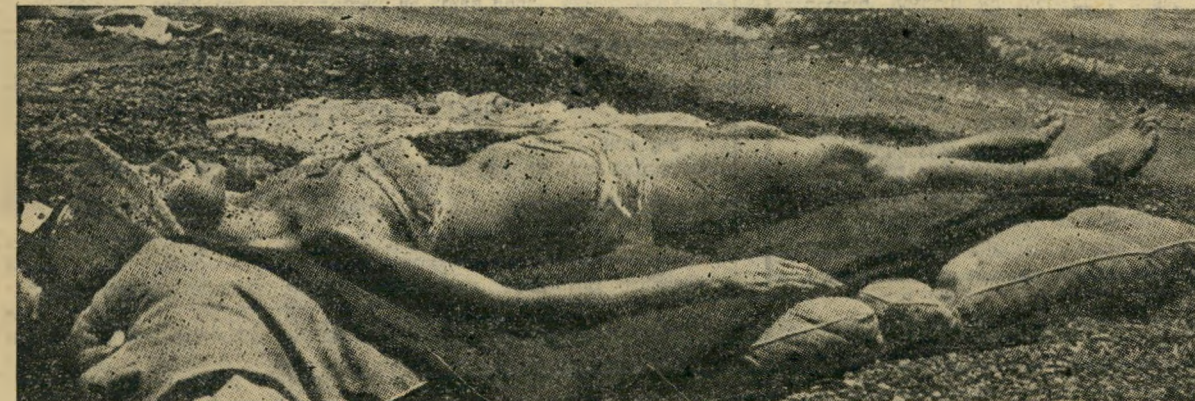
בסלון הכללי המינימום שאפשר להמר על ליו הוא 200 פרק. פרטי 500. לא יותר כי 200.000. משחקים נגד הבנק של מונקו, ש"פשוט לא מכבד את הרגל, אינני יודע מדוע. לא בגללי. משחקים באקארה או רולטה, איך שמתחשק. באקארה הוא משחק קלפים. ב"ראש השולחן יושב איש לבן שער ואפור ששם טורף את הקלפים כמו זאב. הוא למד שלוש שנים בבית ספר ועבר בחינות חמו"

קטנה — מפני שהאח החליף את האקדה. על טעות זאת שילם בחייו. מאד נהנינו מהסיפור על האח מקובלנקה, והנערה שרה לנו שיר נאה: "אם יש לך כסף, לי יש פנאי". עלינו לשאוף אוויר קריר על הקרואט.

* * * סכין בנג * * *

שע"ב שם, על הקרואט. אלפי בתי קפה דולים וקטנים, צבעוניים, התזמורת מ"נגנות, ומלצרים בעלי עיני זכוכית ושפמפס משוח בשעווה מגישים את המשקאות ורואים הכל, כי כאן קורה הכל. זוגות באים הנה לי"רח הדבש, אהבות נרקמות, נשים באות עם או בלי בלשים לראות מה עושה הבעל, ו"גם להיפך; חרפות המשפחה נשלחות הנה למנוחה והבראה ובעלי המקצוע בכל שיטות הרקת הכיסים יושבים על מוסים פרנו ושול"חים עין קרה בקרבנותיהם.

מפעם לפעם מתאבד משהו או נרצח, כמו שקרה לאותם שלוש אורחי ליון, שיצאי בלילה במוכנותם לשאוף אוויר צח. על הכ"ביש נתקלו בנערה, שהבינה גם היא שבס"כונית אפשר להגיע יותר מהר לכל מקום. אלא שבמרצת הדרך הסבירה לשלושת או"רתי ליון הני"ל שהמוכנית היא אמנם מוכנית, אך בעד כל השאר צריך לשלם. הסוף היד נורא עצוב, מפני ששלושת האורחים סירבו לשלם והשאירו את הנערה מוטלת על הכ"י

אי אפשר להקים בארץ, למשל, מחנות אה"לים להמונים בקיץ. מכל החופים המהוללים שראיתי באירופה — הריבירה האיטלקית והצרפתית, קוסטה אברה שבספרד ומאור"קה, לא ראיתי חוף שיתחרה בנתוניו הטבי"עיים בחוף המשתרע ממגדל אשקלון עד נה"ריה.

החוף שלנו הוא היפה שבעולם, ואם מישהו היה טורח לא ליהם אותו בצינורות ביוב ולא לכער אותו בכל מיני מבנים מכוערים ולא להקיף אותו בגדרות — דבר שאינו ז"הוג באירופה (אסור כאן בשום פנים ואופן לאדם פרטי או לחברה לגדור את החוף!) — אני בטוח שאפשר היה למשוך תיירים מכל רחבי העולם דווקא אלינו.

אני יכול להבטיח לכם שחוף מאיורקה, לי"משל, המושך מאות אלפים מדי שנה, הוא בלוף של תעמולה, ואם המונים נוהרים לשם, הרי זה אך ורק בגלל התעמולה הטובה, גם הריבירה הצרפתית משגשגת תודות לתע"לאדם פרטי או לחברה לגדור את החוף!) — אני בטוח שאפשר היה למשוך תיירים מכל רחבי העולם דווקא אלינו.

רות. כבוד גדול הוא לטרוף קלפים במו"טה קרלו, וחוף מזה על האיש להיות אביר ללא דופי ובעל עקרונות מוסריים נעלים. מסכיב יושבים כל אלה שבאו להפסיד כי"ס, ומפסידים. שני אנשים גורפים את הו"טונים במגרפות, אחר משליכים אותם בא"וויר והם גופלים בדיוק במקום הדרוש. הם בעלי הראייה החדה בעולם והזכרון הטוב בעולם. הם זוכרים בדיוק מי הניח כמה ו"איפה אחת קלה את גלגל הרולטה ובשני"משחיל את כוור השן, המתגלגל וקופץ מ"חור לחור, בעוד עיני המשחקים מלוות או"נה בכל הרגשות שבבעולם, אחר לפתע הוא נח, ובדיוק כשמישהו רוצה לצעוק מרוב שמחה, הוא נמלך וקופץ לחור אחר. אבל הקרופייה כבר ידע מראש לאיזה חור יק"פוז הכוור אפילו לאחר שנמלך בדעתו, ו"הוא מכריז על התוצאות עוד בטרם נח ה"גלגל.

ביש, ולמחרת נמצאו מוטלים באיזשהו מקור וסכין בגבם. כן, גם זה קורה כאן. משרה אין רואים כאן, כזי לא לקלק"את אווירת התג. אך המשרה רואה יפה, בזאת אין כל ספק. אבל אין זה מענייננו.

* * * בית משוגעים * * *

בערב בלילה, מואר המפרץ באור ירח ובאור הזיוקקים. את הזיוקקים יורים מעל סיפון ספינת השעשועים. גם אתה יכול לע"לות על ספינת השעשועים. היא תיקח אותך עד לבורדיג'לה שבאיטליה ובחורה, שם תשמע את אדי קונסטנץ שר, תרקוד, תשחק בקוינו, או תוכל להישען על הסיפון, להטות עין ו"אוון להילולות הפרטיות על היאכטות הפר"טיות. שם קורים הרבה מקרים פרטיים. פה בית-משוגעים. פה לא מתפלאים על שום דבר, כי כולם באו להשתעשע. בלילה הראשון ישנתי על שפת הים בקאן, מסיבות כלכליות. באמצע הלילה התעוררתי, ונערה יפהפיה, לבושה שמלה ששוויה לפחות 100 אלף פרנק, יתפה, שאלה אותי אם ראיתי את אחותה. באמת שלא ראיתי את אחותה. אולם שומר"

בנמד הקטן עוגנות היאכטות לבנות. על היאכטות קצינים במדים מוזהבים, נערות"זוהר בלונדיניות, כסאות'נוה, שולחנות קל"הלבנות שייכות למהראדיות, מלכים, נסיכים, בנקאים, — כל אלה הודים בוילות הנחמדות, הציוריות, המשונות, המפוארות, ירוקות-ה"שאר המיליונים מסתכלים היאכטות ללא ריטיט, העוטרות את החוף ואת מרגלות ה"הרים לאורך ששים קילומטרים, הקרויים "חוף התכלת".

שמץ של קנאה ודרים במחנות אהלים. הם באים איש ואשתו, איש וילדיו, איש והבית הנייד הנגרר מאחורי המכונית, הדוגית הקט"נה או סירת המפרש הפרטית או סירת המנוע המהירה, ומתכנסים כולם בעליות בתוך אוהל הסיירים הקטן. בכל מחנה מקלחת, ברז, מטבח ומכולת. מי שלא הביא איתו אוהל יכול לשכור לו מאותו מין בפרוטות. אפשר ליהנות מאותו ים ומאותה שמש באפס ממון. לפחות מי"ליון איש גרים בעונה באהלים, אם לא כ"מה מיליונים.

* * * פרנמואז ארנול ב-200 פראנק * * *

בבוקר מתחיל מצעד ההמונים אל הים. על הקרואט של קאן, או על הפרומאז דזאנג'לה של ניס, על 32 הקילומטרים של האוטוסטרדה המוליכה מקאן לניס. חוף נאה, ללא ספק, סלעים אדומים עוטים עצים י"רוקים משתפכים אל הים הכחול, וביניהם ובין הים הכחול רצועה צרה של חול זהוב. כולם ממהרים אל החוף הזהוב. במכנסים קצרים, צבעוניים, בסנדלים, ביום ובלילה. על החול סוככים אדומים, כחולים צהובים, מו"רנים צבעוניים וכסאות נוה. מלחחות, מקל"חות, משקאות, סירות מנוע ומפרשיות ל"כירה.

מי שרוצה להשתוף דווקא בפלאויה הפר"טית של נרנטקו, יחד עם זייל פסקל או פרנ"סוא ארנול, יכול לעשרת זאת ב-200 פראנק ולראות את הרגלים המפורסמות. אך יש עוד הרבה הרבה רגלים. כחמשים אלף זוגות רגל"ים, מאלה היודעות לאן ללכת וכיצד, נטשו את פאריס ובאו הנה. עליהן נוספו עוד כמה וכמה עשרות אלפי זוגות רגלים טריות, מפא"ריס ומקובלנקה, רגלים לעת מצוא. שבאו ל"תור את ערות הארץ ולמצוא. אם לא כאן ואם לא מכשיו, הרי בשום מקום ולעולם לא.

* * * יש לך כסף? — יש לי פנאי * * *

מלון "מרטינו", המפואר ביותר בקאן מאוכלס כמה עשרות גברים בעלי מני"יות וכמה מאות נשים מרחיקות-ראות. מסוג רפורוציה שווה בערך בכל המקומות מסוג זה. אך אין בכך כלום, גם אתה יכול להז"מין אותך לארוחת ערב. על החוף של "מרטי"ני"פגשנו נערה מקובלנקה, כיום בלונדינית, שהתרגשה מאד לשמוע שאנחנו מישראל. היא אמרה שבעלה הוא מפקד הבסיס האמ"ריקאי באיסלנד, אך כל אחד בריבירה אומר שהוא טייס, דיפלומט, בנו של מנהל בנק או הרפתקן בינלאומי. היא אמרה שהיה לה אח בצה"ל, והאח היה מ. צ., אלא שיום אחד התחשק לקצין לבדוק את מידת יעילותו, על כך הריק את מחסנית אקדחו. בלילה, בהיות האח האמין על מש"מרתו, התנגב הקצין, הגיב מהאפלה ולא רצה לענות "מי שם". הוא עשה רק טעות אחת

במרחב

סוריה

סוס עיקש מפרד

נשיא סוריה הבטיח לגמאל עבדאלנאסר בפירוש כי סוריה תצטרף לברית הצבאית הסורית-מצרית, שהוקמה כמשקל נגד לברית התורכית-עיראקית. אולם כשניגש שוכרי אל-כחאחלי למילוי הבטחתו גילה כי סוס הפרד לטיקה עיקש ומרדני כפרד.

ראש ממשלתו, סעיד אל-גאואי, ביקר בקי-היר, הסביר לרודן מצרים כי רק מליאת הים ממשלה יכולה לאשר צעד זה מכריע, העלול להעמיק ללא תקנה את הקרע החוצה כיום את מדינות הליגה הערבית לשני מחנות עוינים.

השבוע התכנסה הממשלה הסורית, לא יכלה להחליט על הצטרפותה. אל-כחאחלי הוריד עיניו על כינוס מנהיגי כל המפלגות לאי-שור הצעתו. מה יקרה אם לא תאושר ההצעה? לפי כל הסימנים: יכריז אל-כחאחלי, בתמיכת הצבא, על דיקטטורה.

מצרים

עתה יותר לגלות

מדוע קנה עבד אל-נאסר כמויות כה גדורות של נשק ציני? סבר אחר טאעה: כדי שלא יקרה לו שוב מה שקרה לו בעיראק אל-מנשיה לפני שבוע שנים.

השבועון הקהירי, שוכה לסקופ עולמי ל-פני חצי שנה, כאשר ראש ממשלת מצרים פירסם בו את זכרונותיו ממלחמת ארץ-ישראל, אל, חזר השבוע על פרטי אותו קרב שפתח את מיבצע עשר-המכות, ציטט את עבד אל-נאסר:

"היתה זו הופעת הבכורה של טנקים ב-קרבנות פלסטין. היהודים פתחו בהתקפה על מוצבי הבריגאדה הששית בעיראק אל-מנשיה. הטנקים שלחם התקדמו, פרצו את גדרות ה-חיל. המצב היה מסוכן. כאשר אני נוכח עתה באותם רגעים, מתע-מקת בהכרתי האמונה: אלוהים היה מפקד-נו באותו קרב!"

אדזה המשיך בפעולה. הכל התנהל במהירות הבזק, שלחתי קצין וכמה חיילים לחסום בגופם את הפירצה. אחד מהם, נושא פיאט, התקדם בין עצי התאנה עד לגדר צב-רים. שם המתין לטנקים.

כאשר הגיע הטנק הראשון למרחק 10 מטרים ממנו, ירה. הטנק נפגע. אותו רגע ה-גיע מפקד המחלקה שעמדוניה נשטפו וגם הוא נשא פיאט. טנק שני הוצא מכלל פעו-לה.

אללה, מפקדנו הישיר, המשיך בפעולתו הקדושה: טנק שלישי נפגע. שלושת הנות-רים פנו לאחור והסתלקו.

לקחת את אותו מהיהודים! אחר ה-התקפה הועיק עבד אל-נאסר נגבורת של תו-תחים אנטי-טנקיים. "עשיתי חשבון פשוט: האויב יחדש את ההתקפה. הוא כוודאי יניח כי נתבצר מסביב, נצפה להתקפה שנייה בכל מקום מלבד המקום שבו נפרצו עמדותינו ל-ראשונה. שם הצבתי את התותחים."

התוצאה: שוב הוצאו שלושה טנקים מ-פעולה. המשיך עבד אל-נאסר: "פתאום הח-לו תותחי האויב מפגיזים את עמדותינו. הבינותי כי חל מפנה מכריע. אם היהודים מפ-גיזים אותנו, משמע שחיליהם כבר נסוגו מ-תוך עמדותינו. חזרתי לבונקר של המיפקדה. בדרך ראיתי חייל מצרי נושא רובה חדש ל-גמרי.

מניין לך רובה זה? שאלתינו. לקחתי אותו מהיהודים, יא אפנדי, ענה החייל."

אותו רגע, הסביר אחר-טאעה, נשבע עבד אל-נאסר כי לעולם לא יהיה לאויב נשק ח-דיש יותר ורב יותר מזה שבידי הלוחמים ה-מצריים.

כתב השבועון: "עתה הגשים את החלטתו. גמאל, איש הדור, נתן לחיילינו את הנש-ק שאפשר להם לחסל את האיום הישראלי — וזאת על אף חמת האנגלים והאמריקאים. סוף-סוף השיגה מצרים את עצמאותה."

מחרוזת

רידה מהפסים

אחמד ריוק אללה, מבקר כרטיסיות ברכבות המצריות, פוטר מעבודתו ללא פיצויים. ה-סיבה: לפני חודשים הודיע לעשרות נוס-עים בקו אלכסנדריה-קהיר כי עלו בטעות על הרכבת הלא נכונה. חקירה קצרה הוכיחה כי הוא עצמו השתכר לפני בואו לעבודה, עלה על הרכבת הלא-נכונה.

גימוסיה הרצליה

(המשך מעמוד 4)

קריאה, אותו קצב, נשמרו בירושה מפתיעה עד היום בכמה מבתי-הספר של תל-אביב.

חברי קיבוץ ופרופסור

בידויים ומעשי השוככות לא היו, בכל זאת, עיקר חייהם של בני מחזור ט"ז. ועד היום זוכרים אותו מתכוכו ומוריו כמחזור שהצטיין במיוחד בכשרונותיו האמ-נותיים ורמתו החברתית. החוגים, תנועת ה-נוער שדגלה בהתיישבות חקלאית משותפת, נוסדה מתוך בני מחזור זה.

מנהל הגימוסיה הנוכחי, ד"ר ברוך בן-יהו-דה, היה האיש שנתן מעוף לרעיון, הקדיש זמן ומרץ לגיבוש החוגים. משה שרתוק היה מחזור במשקי עמק הירדן, נמנים עם מייסדי אחד המורכבים ועד היום פוזרים בוגרי ה-קיבוץ בית-השטה.

אחד התלמידים, משה סורדין, הצטיין ב-מתימטיקה. מלבד זאת היה תלמיד ככל ה-תלמידים, הצטרף לחבריו בכל תעלול. כיום הנו הפרופסור המכובד מוריס סורדין, תושב

הגימוסיה העברית ביפו פרוגרמה לכל שנות הלימוד

הגימוסיה העברית שמה לה למטרה לתת לתלמידיה, יחד עם חנוך עברי-לאומי, השכלה בינונית, ריאלית, קומרציאלית ולהכניס אל האוניברסיטה או לפוליטכניקום.

תלמידים ותלמידות מתקבלים אל הגימוסיה ע"פ תנאים אלו:

• כל הרוצה להכנס אל אחת המחלקות צריך להגיש תעודת-רופא ע"ד מצב כרי-אותו.

• דמי הכניסה הם 10 פרנק. שכר הלימוד צריכים לשלם בעד כל רבע שנה במקודם. שלושה תלמידים בני אב אחד אין השלישי משלם אלא החצי, והחמשי פטור לגמרי מתשלומים. בני מורים אינם משל-מים אלא החצי.

• מתקבלים תלמידים גם לפנסיון, ה-מחיר בעד זה יוקצב ע"פ הסכמה משתפת.

לשון העברית: יחד עם שעורים ממשיים, המשמשים לתרגילי המחשבה והדבור: שימת לב לתלמידים אל העצמים הרגילים, הסובבים את הילד בבית הספר, בבית, בחצר.

שעורים ממשיים: שיחות ופר-שות קלות ע"ד הקרקע, הצמחים ובעלי החיים, הרגילים בארץ אבות ע"פ מראה עינים (טיולים וקולקציות).

כתיבה: כתב קורנט עברי ולטיני. **תרכיב וערכיב:** ראשית הקריאה והכתיבה ומשפטים קלים. **התעמדות:** תרגילים קלים באברי הגוף ומשחקי תנועה.

פאריס, יושב-ראש הועדה הצרפתית לחקר האטום. מלבדו מתפאר המחזור בשני פר-ספורים: האחד באוניברסיטת קולומביה, ה-שני באוניברסיטת צ'יקגו, ארצות-הברית.

עקרונות בית ומיליונר

שימת כוונת המחזור מגוננת ביותר. היא כוללת, בין השאר, שני שופטים, 12 חברי קיבוץ, אשתו של אלוף יוסף א-ביר, ציר ישראל במוסקבה, (ימימה צ'רנו-ביץ). קולונל בצבא הבריטי המשרת עתה בקפריסין, שני ציירים, רקדנית אחת, מושל מחוז (יהושע גוברניק), תשע עקרונות-בית, בנקאי מיליונר, שבעה מהנדסים, צורך זהב. חמשה סופרים ועתונאים (כולל ד"ר חיים גמון), שני עסקנים מפלגתיים (מפ"ם וחרות), עורך-דין, תעשיין, שבעה מורים, שני סוחרים, מפקחת גני ילדים, מויל אחד ושלושה פקידים.

רק לעתים רחוקות ביותר נפגשים בני ה-מחזור איש ברעהו: לרוב מסתובבים הם ב-חוגים נפרדים, ללא כל עניין משותף. השבוע נתכנסו כמה מהם יחדיו, ישבו בצוותא ליד שולחנות ערוכים, ביקרו בכיתותיהם הישנות, ניסו להחיות ימים עברו. משך שעות אחדות התנהגו כאילו למד עדיין מחזור ט"ז בגימנס-יה.

אחר כך פנו שוב לעיסוקיהם היומיומיים של אנשים שכבר עברו את גיל ה-40.

הוא צעיר

ופיקח -

בוהן עובדות

ודעתו שקולה

... מובן מאליי:

נלסון הוא מעשן!

NI 31

הוצאת ספרים הדר

תל אביב, שד"ר 7 - טלפון 5037

גאה להודיע לצבור הקוראים על הופעת הספר

...את אשר בחרתי

מבחר ספורים עבריים בעריכת יוחנן טברסקי

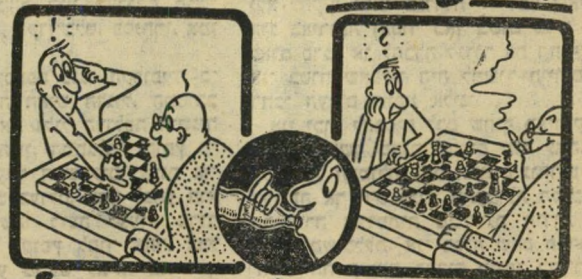
בקובץ זה משתתפים 49 הסופרים העבריים החשובים ביותר. איש איש וספורו הקרוב ביותר ללבנו. הספורים מלווים הקדמות מאת הסופרים, המנמקות את בחירתם.

ואלה שמות הסופרים: נ. אגמון (ביסטריצקי), י. אריכא, שלום אש, דבורה בארון, י. בורלא, ש. ל. בלאנק, י. בריוסף, י. ד. ברקוביץ, מרים ברנשטיין-כהן, נ. גורן, זרובבל גלעד, י. האורחי, יעקב הורוביץ, אביגדור המאירי, יהודית הנדל, י. הר"אבן, ר. ואלנרוד, י. חורגין, י. חניני, ש. טביב, יוחנן טברסקי, י. ה. ייבין, י. יערי, יעקב כהן, אהרן מגד, מתי מגד, יגאל מוסיגווק, ה. סקלר, מ. סתוי, עבד הדני, ש"י עגנון, מ. עובדיהו, מ. פונזנסקי, יעקב פיכמן, א. קובנר, דב קמחי, א. ראובני, א. דוד רקנתי, נתן שחם, דוד שחר, ש. שלום, משה שמיר, דוד שמעוני, יצחק שנהר, זלמן שניאור, מ. שניאורסון, ש. שפאן, בנימין תמוז, מ. תמרי.

408 עמודים מודפסים על נייר משובח בכריכת עורית. המחיר: 5.900 ל"י.

בסדרת **עם עם וספוריו** הופיעו עד עתה: מבחר הספור הרוסי, האמריקאי, הצרפתי, הסיני, הסקנדינבי, האיטלקי, ההודי והספרדי. להשיג בכל חנויות הספרים.

זה נא?!

נא! זה נאנו!

GANVI

סופו של אל-גלאוי

שנים שמנות באו אל-גלאוי. הוא שיעבד 22 ראשי שבטים ברבריים, הבריג לנתינו את מסחטת המסים עד שכמעט שכחו את מהגם לשחוט בני-צאן לסעודה. נוגשיו של אל-גלאוי היו בכל מקום. ברחובות צדו אחרי נשיב, סחבו אותן לשם ביקורת אל אל-גלאוי, ששמר את היפות לעצמו, קיבל מהעשירות כופר, איכלס בעניות את בתי-הבשות.

תוך כדי כך גילה כי הזנות הוא עסק שאינו טובל לעולם מתנודות הקונינוקטורה. מראש הנה עתה עיר בה גדול מספר הפרוצות לקילומטר מרובע מכל עיר אחרת בעולם, כולל פאריס. היה לזה גם צד כספי: בכל הדרום המרוקאי מעלות הפרוצות המאורגנות מס יומי של 100 פרונקים כל אחת לבאשא של מראקש.

בעד מניות עשיר

אל-גלאוי פיתח גם מקורות הכנסה אחרים. איכריו נאלצו למכור לו את יבול השקדים והפירות בחצי המחיר; הוא קיבל לידיו את השליטה על חלק הארי של יבול הזיתים המרוקאי וגידולי המנטה.

כאשר הוציאה צרפת, אחרי טרישתו של ליאוטי ב-1925, את הברברים משטח השיפוט של השולטן, הושיט אל-גלאוי במהירות הבוק את ידו לעבר אוצרות האדמה המרוקאיים שהוכרו על-ידי ליאוטי כרכוש העם. הוא התכיר את מכרות הברזל בדרום מרוקו לחברות צרפתיות, כנגד השתתפות גבוהה בריות, ואת עפרות המוליבדן באטלס לאמריקאים.

טראסט המכרות הצרפתי העצום אומניום קיבל את הוויכוח על מכרות האורניום, הקובלט והמנגן העשירים של בועזאר וטופני, כאשר הבטיח לבאשא 20% של המניות. מאחורי חברה זו עומד ההון הגדול של צרפת — הבנק הדיפארטי, בנק לזאר, בנק הוודוסיין, השפעתם על

11 לאוגוסט, דקות ספורות לפני שקיעת השמש, התפרצה יחידת פרשים המושים היטב, לבושים בורנומים צהריים, לעיירה חניפרה במורדות הצפוניים של הרי האטלס המרוקאיים. לפני משדר הדואר קפצו כמה פרשים מססיהם, עברו את דלת הבית, הנישו לפקיד האשנב תוכן מברק המכתן לראש ממשלת צרפת, אדגאר מור.

המברק, שהגיע לפאריס עוד באותו יום, נראה למומחי מרוקו של ממשלת צרפת כל כך בלתי-מהימן שבתחילה לא שמו לב אליו. תוכנו המדהים: עמוד השדרה של השלטון הצרפתי במרוקו נשבר. נאמנותם של שלוש מיליוני הברברים אשר בשטח החסות נשמטה מידי הצרפתים.

למומחי פאריס נראה המברק התעלול חסרי-הגיון. שהרי כל מדיניות ברפת במרוקו היתה בנוייה משך דורות על הנתיחותיו כי אל-גלאוי הוא איש שלהם ומאחוריו עומד דים איתן כל שבטי ממשלת הברברים.

ממלכה זו, שאין לה גבול קבוע, מתחילה כ-200 קילומטר דרומה מרבאת הבריה, היא משתרעת עד לאפריקה המערבית הצרפתית, מקיפה חלק ממדבר סהרה ומגיעה כמעט לפרשת המים של ניגריה. בשטח ענקי זה אין חוק מלבד חוק אל-גלאוי.

כך הופיעו הצרפתים

סי תהאמי אל-מסחארי אל-גלאוי שייך למשפחה בר-בית עתיקה ביותר. השוכנת זה מאות בשנים בקן השבט שלה בהרי האטלס הגבוהים. בזכות אבותיו האגדיים מתיימר הבאשא להיות צאצא הנביא מוחמד. למעשה, זוהי רק תחבולה מקובלת על שליטים מוסלמיים: באמצעות איש-כמורה של חצרו קבע הבאשא את אילן היוחסין שלו כדי לעשות רושם על בני שבטיו.

לפני 300 שנה לערך, תפסה שושלת העלחים הערבית אל השלטון בארץ. בניה יושבים מאז ללא הפסק על כס השושן של רבאת. הם ניצלו לשירותם את שבטי הבידואים הערבים שפשוטו מדי פעם על הארץ למטרות שוד ורצח, בעד רתם דחקו את התושבם הברברים להרי האטלס. הכובשים הערביים ביססו את שלטונם על הערים, שלטו בארץ בעזרת הכמורה המוסלמית, שפרשה את השפעתה גם על הברברים. מרוקו נשארה עד המאה ה-20 עמדת חלוץ מבודדת של האיטלאם, ארץ מלחמתית בה נשמרה דת מוחמד בפראיותה ובעוצמתה הקנאית הקדמונית.

לפני 48 שנה נרצחו באיזור הגבול האגלי-מרוקאי וב-קובלנקה אזרחים צרפתיים. היתה זו הזדמנות מצויינת ל-כובשי הקיסרות הצרפתיים. בראש צבא צרפתי כבש המרשל הצרפתי ליוטי את עיר הגבול אוג'דה ובמפתח קובלנקה, נחתו יחידות צי צרפתיות. היתה זו הופעת הככורה של צבא צרפת במרוקו.

איילת מרוקו האכזרית

תחת לחץ הגרמנים שקינאו בהם, הוכרחו הצרפתים להחזיר את צבאותיהם ממרוקו. אולם כאשר שבטי ברברים מרודים צרו על השולטן מולאי חמיד בעיר פס, שלחו הצרפתים כחפץ לב גייסות-עזר. כעבור כמה חודשים חתמה צרפת חוזה חסות עם מולאי חמיד.

החוזה שלל מהשולטן למעשה את שלטונו החילוני, אם כי נשאר עדיין שליט בשם. רק סמכותו הדתית כראש המאמינים נשמרה בכל מרוקו. בתקופת האנרכיה שקדמה לכיבוש הצרפתי הופיעה כת חדשה של קנאים דתיים, המרבוטים, שהצליחו להשיג השפעה גדולה אצל הברברים, טפחו בהם את השנאה לנוצרים הנריים.

אחד המרבוטים אף הצליח להקים משטר טירור דרומית לאטלס, איים על שליטת הנסיכים הברברים רבי-הכוח. כאשר חדרו צבאות ליאוטי למראקש, השתוללו בעיר כנופיות המרבוטים, ובעו דם נוצרי. יחידת-חלוץ צרפתית נלכדה על-ידי הקנאים הדומים היה כי הגיעה שעתה האחרונה. או עלה בראשו של חגי תהאמי אל-גלאוי רעיון אשר עליו לא הצטער עד כה. יחד עם פרשיו התנפל על המועמדים למות הצרפתיים, סחבם לארמונו, שמר עליהם עד שחללות תגבורת צרפתים הגיעו לעיר.

בעזרת הצרפתים, הבריחו הברברים את כנופיית הקנאים אל-גלאוי יצא בראש שבטו מעבר לאטלס, אל מקום מושבם של המרבוטים, היכה בהם באכזריות כואת עד כי ליאוטי העניק לו את תואר הכבוד "איילת מרוקו".

עיוסק מזכותי: הזנות

מאז היה אל-גלאוי איש הצרפתים. הוא הציע לליאוטי להשקיע, יחד עם אחיו סי מרגי, את ערביי מרוקו הדרום-מית, אם ליאוטי יתן לו תמורת זה את חסדו ואת סעוד המדיני.

המרשל היה איש רעיונות הפתע, המושגים הגדולים והמפנטטיים. הוא בנה את נמל הענק של קזבלנקה כאשר העיר עוד היתה כפר גייגים עלוב, בו הורידו התושבים את המיזרים לחוף על גבם. איש זה ראה בהצעת איילת מרוקו הזדמנות הראוייה לניצול. הוא נתן לנסיך האטלס בעל עיני העיס העצובות יד חופשית.

מנהיג בדימום אל-גלאוי

ב-20 באוגוסט 1953, בשנים אחרי הצהרים, רעמו ברבאת השריונים. גיום, יורש ג'ואן, עלה ב-59 מדרגות ארמון השולטן לאלם הראיונות. הוא תבע ממנו להתפטר, הציג לפניו צו גירוש. "רצון העם המרוקאי" הופגן על-ידי אלפי פרשי אל-גלאוי שחגו סביב חומות העיר.

מוות לנציב 1

מאז שורב הטיירו והטירור-הנגדי במרוקו. לפני חודשיים החליטה הממשלה הצרפתית לעשות משהו. היא שלחה לרבאת את קומיסר חבל הסאאר שלה, ז'ילבר גראנוואל, כדי להשיב שקט ושלום לארץ המעוונה. כצעד ראשון הוציא הנציב החדש, שעה אחרי שאל-גלאוי ביקר אצלו, הודעה. היא הכילה שמות של תשעה פקידים גבוהים של מנהלת החסות. ביניהם: שמו של איש אמוני המרשל ג'ואן, שתכנן יחד עם מושל קובלנקה ואל-גלאוי את הדחת בן יוסף. ההודעה דרשה מהאדונים להתפטר תוך 48 שעות. היתה זאת הכרות מלחמה רשמית של גראנוואל בחשוכי הביורוקראטים של מינהלתו ובתומכיהם בפאריס.

גל של סימפטיה חשדנית נשב לעבר גראנוואל משכונות הילידים של ערי מרוקו. בפס תבעו תלמידי האוניברסיטה הדתית קאידאוואן את התואר "נציב המרוקאים". אולם השקט לא נמשך זמן רב: ביום החג הלאומי הצרפתי, ה-14 ביולי, התלקחה האש מחדש. ברובעים הצרפתיים של קובלנקה קמה הצעקה: "סלקו את גראנוואל! העמידו את גראנוואל אל הקיר 1".

24 שעות אחרי התחלת קרבות-הרחוב הודיע גראנוואל סלפוגית לפאריס שמהלל רבאת שוב לא נשמעת לו. הוא נסע לבדו למראקש, כדי להקים את התכנונים, לרכוש את חסד האיש שבהחלטתו תלוי היה גורל מרוקו לרעה או לטובה. אך אל-גלאוי כבר החליט. באשא מראקש הבין כי סילוק כת הפקידים הקולוניאליים והחלשת השפעתם של המושכים בחוטים בפאריס יביאו להפלת בובתו בן-עראפה, ימוטטו את עמדת הכוח של אל-גלאוי עצמו.

אגדה שטבעה ברם

וא פיזור כרוזים בעיר שאסרו על האוכלוסיה כל ריכוז ברחובות העיר, הודיע כי כל אדם שיוכיר את השם מוחמד בן יוסף יוצא להורג. גם כל הצהרת ידיוות לגראנוואל נאסרה תחת איום מות.

אז קרה הדבר המדהים: במראקש אירע שינוי דעות מוחלט. עם אל-גלאוי סרב למלא את חסות הוראות נסיכו. אהדת העם עברה מן הנסיך לנציב הצרפתי, שרצה להביא חירות למרוקו.

זמן קצר לפני שהגיעה שירת המכוניות של הנציב התאספו המונים בככר השוק הגדולה של העיר, הניפו דגלים מרוקאיים. תמונות ענק של בן יוסף התנוססו מעל לראשי ההמונים.

בחופזה מיהרה שירת גראנוואל לרובע האירופאים. מאחוריה נשמעו יריות: שומרי באשא הברברים נקמו בבני שבטם.

בבית האורחים של הנציבות הצרפתית עברה השיחה בין גראנוואל לאל-גלאוי בסורמולות קרירה. הרבה יותר מוקדם משחשבו עזבה הבנטייל של הבאשא את הארמון. מוקף גיפים של שומרי ראשו הופיע ברובע העתיק בדיוק ברגע בו הוקף ההמון הנס ממרכז העיר וחסם את הדרך לארמון הבאשא.

בזעם אין אונים תפש אל-גלאוי את רובהו. לפני שהספיק לירות עצר אותו קציני צרפתי. תחת קללות נתינו חור הוא לארמונו. ברגע זה נהרסה האגדה הגדולה: אגדת הבאשא הכליכול ממראקש.

חיילים צרפתיים וקדוש מרוקאי האגדה הגדולה נשברה

ממשלת צרפת עולה לאין ערוך על זו של קולות הבוחרים.

רעיונות חדשים מצרפת

שכבה הראשונה של האינטליגנציה המרוקאית הצעירה, אותה שלח ליאוטי לבתי-ספר צרפתיים כדי להכניס לתפקידי רפורמה, גילו בצרפת את נכס הרעיונות של מהפכת 1789. קנאים ערבים ממזרים וסוריה תיארו לפנייהם ממלכה מוסלמית בצפון אפריקה שתוכה בחירותה על-ידי כך שתגיש שני מיליון מתיישביה הצרפתיים וחצי מיליון היהודים. נציגיה של אינטליגנציה מרוקאית זו היה הבן הבכור של השולטן.

השפעת הלאומנים החדשים עצמה לבסוף כל כך עד שבשנת 1944 היה השולטן מוחמד בן יוסף מוכן להילחם למען חירות מרוקו.

צרפת ענתה על-ידי מינוי הגנרל אלפונס ג'ואן לנציב העליון החדש ברבאת. אחד מביקורי הנימוסין הראשונים של ג'ואן היה אצל הבאשא ממראקש. השנים מצאו לשון משותפת מיד. התוצאה:

סיכון מקצועי

ב תל אביב, אסף עתונאי משך חודש ימים חומר לסידרת מאמרים על נגע הכייסות, נאלץ לוותר על פירסום הסידרה כשפנקסי הרשימות שלו נגנבו מכיסו, בדרכו למערכת.

הכטחה והגשמה

ב פאריס, נאסרה מגדת עתידות על שחבטה בראש בעלה במקל, נימקה לשוטרים: "קראתי בקלפים כי בעלי צפוי למכה קשה."

המופת האישי

ב יוניה, אוסטרליה, הדגים צוות של שבעה מכביאי לתלמידי בית-ספר יסודי מקומי מה לעשות בעת שריפה, וכי עיקר כיצד להימנע מהרעלת עשן, נפלו בעצ-מם קרבן התעלפות מעשן שריפת-הדוגמה.

נא למדא

ב דטרויט, ארצות-הברית, רגז גיימס מקקאון על חוסר השירות של תחנת הבנוי, בה ביקש למלא דלק, התפרץ ממכוניתו, אחר המתנה של עשר דקות, ל-משרד התחנה, נתקל בשני שודדים מוויינים שסיימו זה עתה שוד של 180 דולר מקופאי התחנה, נתפנו למקקאון ונטלו גם ממנו את תלכן ארנקו.

סימנים מיוחדים

ב לונדון, הודיע צירלס ווטסון למשט-רה על גניבת מכוניתו, הסביר כי לא יהיה קשה לגלותה מכיוון שאחרי הכל היא מיוחדת במינה, מורכבת ממרכב שברולט 1949 שהורכב על גוף סטודבייקר 1939. אליו צורף טומבון קדמי של קיזור 1949, טומבון אחורי של אולדסמוביל 1949 ומנוע סטודבייקר 1950 מס. 039-239-505.

רחוק ובאחריות

ב זקפסי, ארצות-הברית, תבע גורמן טיינר גט מאשתו, בטענה כי היא תינתה אהבים עם אוסף-האשפה המקומי, הביא כהוכחה מכתב אהבה שאשתו השי-אירה לאו-ף-האשפה בפח האשפה.

ארוחת ערב

ב לימה, פירו, התפרץ דוב גן-החיות לבית שומר-הגן, נטל שתי קופסאות שימורי פירות, בקבוק ויסקי, גלולות ויש מינים המספיקות למשפחה ממוצעת לששה חודשים וחזר לכלובו, על מנת להתחיל בשנת החורף שלו.

מן הפח אל הפחת

ב קורדובה, ארגנטינה, החליטו גובי חברת-החשמל להכוש מטוס, כדי ל-הימלט מהתקפות הכלבים, הדבורים וה-עוים בשעת מסעות הגבייה שלהם במר-חבי הערבה, הותקפו בטיסה הראשונה ב-מטוס הגואל על-ידי להק נאשים שחדר למטוס.

חמא על פשע

ב ווינדזור, קנדה, התלונן ג'ק אסורת על כי הסערה שהרסה את מחצית ביתו, נטלה עמה גם את פוליסת הביטוח שלו נגד נזקי סערות.

הגונב מגנב פטור

ב ליון, צרפת, הודיע למשטרה פרוץ קופות מועד, למחרת סיימו את ריצוי תקופת מאסרו האחרונה, כי בעת שבתו בבית-הסוהר התפרצו גנבים לביתו, שדדו מצלמה, מקלט רדיו וקופת חסכון.

מן הפח אל הפחת

ב גירות, לבנון, נעקץ הזור חמדי בולוס על ידי דבורה, נכנס לטיפול לתחנת הסהר-האדום הסמוכה, נישך על ידי הכלב של התחנה.

כדורגל בזכות נקודותיים

"המשחק הוא מכור!" הפועל תל-אביב קיבלה פקודה מלמעלה להפסיד במשחק.

שחקני האגודה התל-אביבית קיבלו שוחד על מנת למנוע שערים.

שמועות קולניות אלה ליוו את השבוע הי-אחרון שלפני הסיבוב המכריע של עונת ה-ליגה 1955, הלכו וגברו ככל שקרב מועד שריקת הפתיחה של השופט חרנר על מגרש באסה המרוק ביפו.

בניגוד לכל משחק-גמר אחר, לא רבו ההי-מורים במשחק זה, כי רבים באו בהרגשה ברורה כי נכונה להם הצגה מבויימת לכל פרטיה ודקדוקיה, שנועדה להקנות להפועל פתח-תקוה נצחון, או, לפחות, תיקו.

אחרי 75 שנה. שניות ספורות לאחר בעיטת הפתיחה, נדמה היה גם לשמחים-לא-יד-מראש כי נכנסו בטעות להצגה הלא-נכונה, זכו במחיר אותו כרטיס לעלילה שלא ציפו לה כלל.

"הזאת היא הפועל תל-אביב הייתכן?" פרצה השאלה מפי 6500 פיות בעת ובעונה אחת. "בחיים שלהם ושל הסבתא שלהם עוד לא שחקו כל כך טוב!" צעקו תימנים מ-מתנה-יהודה שהיו מוכנים אותה שעה להקי-ריב את חייהם למען הפתח-תקואים.

המחצית הראשונה לא פתחה פתח-תקוה לפתח-תקואים שבאו בהמוניהם, מילאו את מקומות הישיבה, עודדו במאורגן את קבוצ-תם שלחמה על בכורתה, לראשונה בתולדו-תיה, בליגה הישראלית.

ארבע דקות לאחר פתיחת המחצית השנייה פוצצו המלבטים פצצת-דינאמית עזת-נפץ ש-הצטברה במחסני אס-המושבות במשך 75 שנה. ראשו של המרכוז, בועז קופמן, הביא את ה-נצחון (0:1) לבני עירם של אברהם שפירי ופנחס רשיש.

האפי-אנד

מרדכי לבה, המגן הצעיר (22) של מכבי פתח-תקוה, בעט בדקה ה-90 למשחק מכבי פתח-תקוה - מכבי חיפה, את בעיטת העונ-שין האחרונה שכבשה אף את השער האח-רון במשחקי הליגה בשנת 1955.

היה זה השער ה-678 במספר, שנכבש ב-182 משחקי ליגה רצופים, שנמשכו 26 ש-בת בהשתתפות 14 קבוצות.

31 שערים הובקעו ממכות 11 מטר, ו-43 שערים הובקעו בנגיחות ראש. ב-15 מקרים עצרו השוערים את מכות ה-11 מטר ואילו ב-9 אחרים שלחו הבוועטים את הכדור החוצה.

מכבי תל-אביב היתה הקבוצה שהבי-קיעה את מספר השערים הגדול ביותר (84). ואילו הפועל תל-אביב והפועל פתח-תקוה ספגו את מספר השערים הנמוך ביותר (23). הפועל בלפוריה הבקיעה שערים פחות מכל (32), כבוד גוסף נפל בחלקה בהיותה בעלת השער הפרוץ ביותר (129).

מספר השערים הגדול ביותר הושג ב-משחק הפועל פתח-תקוה - הפועל בלפוריה (2:13).

מכבי תל-אביב היתה הקבוצה היחידה שהפסדה המעטים עמזו בקביעות על התוצ-אה 1:0. היא נוצחה על ידי: הפועל ומכבי פתח-תקוה, מכבי חיפה, מכבי רחובות והי-פועל תל-אביב.

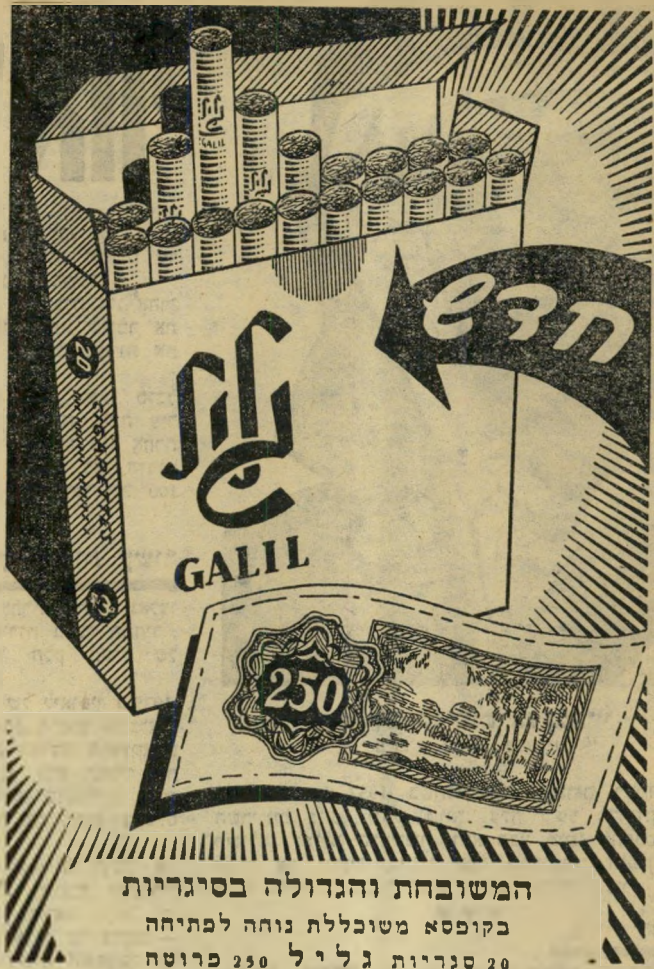
הפועל תל-אביב הוכרזה כממלכת הי-תיקו: סיימה בשוויון 9 פעמים (עם הפועל כפר-סבא ומכבי תל-אביב, פתח-תקוה, נתנ-יה, חיפה, רחובות, בית-ר תל-אביב ופעמים עם בית-ר ירושלים).

כממלך השערים" הוכתר גיסיס אלמ-ליח מבית-ר תל-אביב שכבש 31 שערים.

יצחק שניאור, בלם מכבי תל-אביב, ש-שיחק בכמה משחקים כחלוץ מרכזי, שבר את שיא הבקעת השערים למשחק אחד, בכב-ש 7 מתוך תריסר שערים ללא-מענה, במש-חק נגד הפועל בלפוריה.

מאז 1932, בה החלו משחקי הליגה ב-ארץ, זכתה מכבי תל-אביב בתואר האליפות 11 פעמים, הפועל תל-אביב - 5 פעמים, הי-משטרה הברטית - פעם אחת (1932) ו-ברציפות נמצא בידי מכבי תל-אביב שוכתה 7 פעמים בזו אחר זו (1945-1954).

בעונה זו שהתנהלה בארגון והשגחה מעולים, רק 3 משחקים לא באו לידי סיום. בשלושתם (מכבי תל-אביב - בית-ר תל-אביב, הפועל פתח-תקוה - מכבי נתניה,

המשובחת והגדולה בסיגריות בקופסא משובללת נוחה לפתיחה 20 סניריות גליל 250 פרוטה ט ב ק נ ל י ל מ ע ו ל ה מ ע ו ר ב ב ט ב ק י ב ו א ר י ח נ י

10 פרסי ספרים

יוגורו בין פותרי תשבץ "העולם הזה" 940

10x10 crossword puzzle grid with numbers in some cells.

- מאוזן: 1. רבי סעדיה היה כזה; 2. צירציל הוא כזה; 3. פרבר חיפאי; 4. החומר ממנו עושים קופסות שימורים; 5. הדוד מבורמה; 6. מספר פרקי ישעיהו; 7. חלק גוף; 8. עני, איך-לך; 9. שפחה; 10. הסרק הי-לפני-אחרון בספר שמואל; 11. כר-דשא בלשון עוד יותר בל-תרשיכתה; 12. מלת כאב; 13. סימן הר-בים; 14. "ואת... ב-סופה"; 15. המט-ע העובר לסוחר ב-אומסק; 16. סימן ה-היכר של בני המעמר הקפיטליסטי; 17. דויד לבועז; 18. "...בכם ויעל?" 19. אות עברית; 20. לע בניוני מתוצרת ציכית; 21. בפתח ה-דלת; 22. פרטי העברי, של ז'בוטינסקי; 23. האיש ליד המיקרופון; 24. מפלגתו של אמיל חביבי; 25. סרן קצין-ראש; 26. מחבל בבגדי הצמר; 27. מטבע יפאני; 28. בה חגגו לפני שבועיים את חג המים; 29. תושב קבר מצרי קדום; 30. שער האריה.

- מאוזן: 1. אניית קיטור; 2. שושנה, אבל מישן זכר; 3. גרו יאיר; 4. דורון; 5. יש זכר ויש נקבה; 6. נישא; 7. בית-חרושת; 8. שם עברי פרטי; 9. אזור הארץ הגובל בים; 10. בעל על חודו של תער; 11. מוסי-כרית; 12. "אנשים אחרים..."

אהבתו של שמי

קולנוע

ישראל

מה רוצה הקהל?

בעלי קולנוע ארגון, רחוב סלמה, תל-אביב, הציגו לעצמם את השאלה הגורלית: "מה רוצה הקהל?" הגיעו למסקנה כללית ביר תר. סרטם האחרון פורסם במלים אלה: "ג' שיינשקלפס (במסגרת) ודברה פיגט — דייל רוברטסון (במסגרת) נקמת הקלפון".

נביא בניכר

כאשר הגיע צבי לישצ'ינסקי מרוסיה, דרך טהראן, לישראל, בעיצומה של מלחמת העצמאות עשה מה שעשה כל צעיר עולה חדש: התגייס לצבא. ומאחר שהיה מסריט, נלקח אחר כבוד ליחידת ההסרטה של צה"ל. אולם, ביחידה לא שבע צבי נחת. הוא היה טוב לב וחרון, וחבריו "רכבו" עליו, הציקו סוף ולעתים אף בזו לו. אף כי איש לא הטיל ספק בכשרונו, בעיקר בצד המעבדתי של מקצוע ההסרטה. לאחר שעשה שנה נוספת בצבא הקבע, בדרגת סגן משנה, פנה מסריט לישצ'ינסקי לחיים אזרחיים, אולם שוב, מזלו הביש ררך אותי: הוא לא מצא את מקומו בחוג אנשי ההסרטה, המבלים את זמנם בשיחות רכיל ותככים בקפה גוגה, מצא פרנסה בקושי.

הגואל בא בדמות דוד, תושב טהראן. כתב ויקטור לישצ'ינסקי לאחינו: "תעשיית הסרטים בפרס זקוקה לאנשים כמוך. אני מבטיח לך משרה טובה והכנסה בטוחה". צבי היסס. הוא אהב את הארץ, למד עברית על בוריה והיה מוכן להתערות בה. אבל לבסוף, בליתי-ברירה, נסע חבריו לא שמעו על אודותיו מאומה, עד אשר נתפרסם השבוע מברק בעיתוני הארץ: "מסריט ישראל לי סיים זה עתה בפרס את סרטו השני... העונות המקומיות גומרת את ההלל... צבי לישצ'ינסקי פתח דף חדש בתולדות הסרט הפרסי".

סרטים

הרומאן הגדול

אוג'י-מארייבייל (1783—1842) קרא לעצמו סטנדהאל, היה חייל, דיפלומט — אבל מעל לכל סופר. סופר גדול. אחד מספריו, ר' אילי המפורסם שבהם: האדום והשחור, הגיע השבוע לארץ בעיבוד קולנועי. גיבור העלילה או צעיר בשם זולין סורל (ג'יראר פיליפ) בנו של נגר, שגמר אומר לעלות בסולם החברה. זולין, שהוא מהפך כן לפי נטייתו הטבעית (התקופה: שנות ה-30 שלוש של המאה ה-19), מסתיר את דעותיו הפוליטיות, מצליח לפתות אשה בורגנית, הגבירה דה רנאל (דניאל דרייה), אחר-ל-הכנס להריון בתו של מרקיז. כל זאת לאחר

גארנר כ. רונזת היחפה מי מאוהב בעצמו?

"מי הפרצוף הזה?" שאל צופה את חברו בראותו על הבד מ.צ. אמריקאי בעל גוף עצום ופנים אכזריות בסרט מעתה ועד עולם.

"זה הנבל שיהרוג את פרנק סינאטרה!" קראו צעירים איטלקיים בהכירם ברחובות הברונקס, הפרבר הניו-יורקי העצום. את השחקן בעל הגוף, בעמדו מול המצלמות.

"גם אני איטלקי!" קרא לעומתם בלשונם, בראותו כי הבעה לא נעימה על מניהם.

"איטלקי?" תמהו.

"איטלקי, ענה ארנסט בורגנין.

"ומה הסרט שאתה מופיע בו עכשיו?"

"הוא נקרא 'מארטי', השיב בעל הגוף. ואנו מצלמים אותו

פה בברונקס מפני שמארטי הוא בחור איטלקי, קצב תושב הברונקס".

"מארטי?" חזרו הצעירים על שם הסרט. הם לא שמעו עליו

דבר. כעבור שנה היה מארטי אחד הסרטים המפורסמים שבכולם וארנסט בורגנין, מארטי שבמארטי, אחד הכוכבים הנוודים.

* * *

"פסיכולוגיה... גם כן בעיה"

בורגנין הוא בן לאם איטלקיה, שדם כחול מאד זורם בעורקיה, בת אצילים מובהקת, ולאב — אחד מן העם. בעלומיו היה משהו מעין לא-יוצאת, בעל גוף אבל חסר-כל. גם בהיותו בחיל-הקומאנדו האמריקאי, חלה קשות, שכב חודשיים בבית-חולים מבלי להשתתף בקרבות של משל. יום אחד, לאחר שחזר הביתה מן הצבא, אמרה לו אמו המיואשת:

"ארגי, אתה שחקן מושלם!"

בורגנין מספר כי אותו רגע שמע פעמונים מצללים בראשו. הוא נטל את מזוודתו ואת תעודת השחרור שהקנתה לו זכות ללמוד חינוך במכללה אמריקאית ויצא אל אחד מבתי-הספר הדרמאטיים הנוודים של ארצות-הברית: המחלקה התיאטרלית של מכללת ייל.

הפתעה לא נעימה ציפתה לו שם: שנתיים לימוד מוקדם של מדעים ולשונות עד שגיע אל מחלקת הדראמה. בורגנין חייה, אמר במבטאו המיוחד:

"פסיכולוגיה... גם כן בעיה! פגשתי המון סרצופים מכל

הסוגים בצבא. אני פסיכולוג מושלם!"

עד מהרה הסתבר לו שהפסיכולוגיה שלמדו בייל לא היתה

עניין כל כך פשוט. בהרבה יותר פשוט היה לקום ולהסתלק משם. הוא קם והסתלק מייל.

* * *

"לא אמר, לא"

בית ספר פרטי לתורת המשחק קיבלו בזרועות פתוחות. בורגנין התקבל לכיתה שגילה הממוצע היה 17. הוא היה בן 30 והמבטא הניו-יורקי שלו הדהים את בני בוסטון השמיינים. חודשים רבים אילצוהו ללמוד לבטא מלים שהיו קשות לו לביטוי. בורגנין היה מיואש.

חניך אחר של בית-הספר הציע לבורגנין שיסע איתו, כתום השנה, לתיאטרון בארטרי, וירגיניה. בורגנין כתב מכתב לרוברט פורטפילד, מנהל התיאטרון, קיבל תשובה בה הודיע פורטפילד כי לרשותו מספר עצום של שחקנים. בורגנין נסע לוורגיניה, הסביר לאחר זמן:

"הוא לא כתב שלא אבוא".

כמו שמתרחש לעתים קרובות במקרים דומים, נדחה החבר

שהביא את בורגנין לתיאטרון בארטרי, ואילו הוא עצמו, נשאר

במקום כסבל, פועל-במה וניצב במחנות שקספיריים.

אולם, פורטפילד שם את עינו בכהור בעל-הגוף, כתב:

"בורגנין הוא מציאה... הוא ירחיק לכת על הבמה ועל הבד.

אין שחקן כמוהו. יש בו משהו מוואלאס בירי, משהו ממיכאל הגברית של קלרק גיבל, משהו מעדינותו של ספנסר טרייס.

* בארטרי, אנגליה: חליפין. תיאטרון זה הוא מוסד מיוחד

במינו. נוסד בעת המשבר הגדול בארצות-הברית באיזור החקלאי.

מאחר שכסף לא היה מצוי או אצל התושבים האיכרים, הנהיג

פורטפילד שיטת חליפין: שני כסאות בעבור תרנגולת, או חצי

שק תפוחי אדמה... השחקנים קבלו את המצרכים, בישלו אותם

ואכלו, בעוד שאלפי שחקנים אחרים רעבו ללחם. עכשיו משלמים

בכסף מלא עבור הכניסה, אבל השם דבק בתיאטרון, שהפך

לאחד החשובים שבפרובינציה האמריקאית.

בורגנין כ. מארטי

המקצוע (לשעבר): נבל

הוא מסוגל לשחק תפקידי אופי ותפקידי מאהב, טראגדיה או קומדיה.

* * *

"נורא עדין"

בורגנין הגיע עד תפקידי גילדנסטרן בהאמלט, לפני שנלקח להוליבו, לפני חמש שנים.

"יש לך פרצוף של נבל!" אמר לו מפיק, "תעשה ממנו כסף".

בורגנין שיחק נבלים. הוא היה הנבל בוורה קרוז, ג'וני גיטאר,

מעלה ועד עולם. בכל הסרטים האלה מת כנבל. הוא עשה קצת

כסף. הוא הופיע גם בטלוויזיה ועל במת ברודוויי. תמיד בתפקידים

קטנים. "הוא טוב, אמרו עליו, אבל אין לו שאר רוח".

באחד הימים, בעת הצילומים של וורה קרוז, שאל מפיק

הסרט, הרולד הכט, רקדנית צרפתית שנודמנה למקום:

"באיזה מן הגברים האלה היית בוחרת?"

הוא התכוון לבורט נקסטר, גרי קופר, ג'ילברט רולנד ובורגנין.

הצביעה הרקדנית ללא היסוס על בורגנין: "הוא גורא עדין".

"באותו הרגע ידעתי", מספר הכט, "כי בורגנין יהיה מארטי".

* * *

חזרה למבטא

חות בטוחים מהכט היו פדי צ'איפסקי, מחבר התסריט לפי מחזה טלוויזיה שהוא עצמו כתבו והבמאי דלברט מאן, שהעלה את המחזה באולפן והוזמן לביים את הסרט — סרטו הראשון.

השניים טסו מניו-יורק, בה ערכו בחינות מקיפות למועמדים

לתפקיד, להוליבו. מצאו את בורגנין בעיצומו של סרט מערב

פרוע, החלו בוחרים אותו. בורגנין סיגל לעצמו מבטא קליפורני:

של בית-מרוח-לבווקרים והיה צריך ללמוד לדבר שוב במבטא

ברונקסאי, שדיבר בילדותו.

"אולם, הסביר במאי מאן, "מהירותו בלימוד שיכנעה אותי".

הצילומים לסרט נערכו ללא תקלות. התקציב היה מצומצם.

שליש ממה שעולה סרט מסחרי מסוג ב', אבל, מארטי לא היה

סרט מסוג ב'. כאשר הוצג לראשונה בניו-יורק, באפריל השנה,

גברה עליו הביקורת כולה את ההלל. שבחים דומים — ואת

הפרס הראשון — קיבל בפסטיבל קאן, זכה אפילו לשבחי

הפראודה שאינו מחבב ביותר את הוליווד.

עתה, מובטח עתידו של בורגנין. הוא בנה לו בית בהוליווד,

בו הוא גר בשקט עם אשתו ובתו הקטנה.

"חיי המשפחה שלי אין בהם עניין רב", משיב בורגנין בשלווה

לשאלות עתונאים טרדנים. "אני אדם שקט ורגיל".

שקט ורגיל כמו מארטי. אבל האם באמת מארטי כה רגיל?

אותית, עד כדי שתשכנע כי הינה חלום הוליוודי אמיתי.

ליילה טובה

בסן מתפתלת מול קול מלטף, גירוי קאהירי מול התמימות הכפרית של מרסה-מטרוך, בקיצור — תחיה קארוקה נגד ליילה מוראד — גבר פחות אידיאליסטי היה בוחר בראשו

נה ואומר אלי-חמד-אלאללה. אולם בחוף האהבה נמצחת התמימות הגלויה את הן

טבורה-מכוסה-חבקושי (לפי דרישת הצנזור). מי שחושב כי הערבים הם אספסוף של פראי מדבר, מאבד כמה אשלויות בראותו את הליכות-הננועם של החברה העילית המצרית, שאינה נופלת כמאומה מן החוג הנוצץ במלון אכדיה.

דישה מספר לא מבוטל של סרטים לתיאור הוליווד, כוכביה, במאיה, מפיקה, וסוכני ה' פרסומת שלה. דוגמה אחרונה: הרוזנת ה' יחפה, על אודות רקדנית ספרדית זולה (אוה גארדנר) הדורשת מחיר גבוה כדי להתמכר לתעשיית הסרטים.

תחילה, מסרבת הספרדיה הגאה ללכת הוליווד, ובניעת רק לקסמיו של במאי חסר

כל (האמפרי בוגארט), אחר מפרטטת פה ר' שם עם מליונרים ואנשי סרט, מוצאת אהבה

אצל רוזן איטלקי, אבל את המנוחה והשלווה

רק בקבר, שבו מתחיל ונגמר הסרט.

במאי יוסף מנקייביץ השיג, כדרכו, את הליטוש והברק — וכמה וכמה שורות שיח

מצויינות. אבל העלילה בכללה אינה די מצוי

להר גבוה ולבור עמוק

הוליווד כה מאוהבת בעצמה, עד שהיא מק' שגמר אומר להגיע אל לבוש הקארדינאל ה' אדום.

אולם זולין לא לבש אדום. נסיון-נפל ל' רצה גרם שיסתבך עם לובשי הגלימות ה' שחורות, יועלה לגרדום.

ספרות מוז קולנוע. במאי כריסטין ז'אק נטל את העלילה הנפלאה, גולל אותה על הכד בנאמנות מרגינה, אך גם באיט' יות, חוסר מקצב וחוסר עדינות אופיניים.

אף-על-פי-כן, האדום והשחור הוא סרט חשוב, יותר בגלל היותו מבוסס על יצירת מופת ספרותית, מאשר בגלל תכונות קולנועיות משל.

17

בעולם

לבסוף נמצא, בדרך פלא, גם פסל של המשורר המת. תהלתו הגיעה לשיאי.

למות כדי לחיות. ואז התפוצצה אני דת פורסטיה כבועה של בורית. המו"ל רב עם אחד מפקידיו — וכך נתברר כי אותו פקיד, אחד ד"ר קארל אמריך קרמה, אינו אלא אותו פורסטיה דגול. אמנם לחם כרוסיה ונפצע קשה, אולם היא לא היה בן אלזס, לא גידון למחת עלידי הצרפתים, לא הת גייס מעולם ללגיון הזרים, לא סיים את חייו באופן טראגי בדונינגל של הודו-סין. להי פך, הוא חי מאד והתכונן לייסד הוצאה משלו.

המבקרים שהיללו את פורסטיה הגדול שתקן שתיקה גדולה ומרה. הקהל הרחב הפי ליט קריאה של זעם. פה ושם גילה מי שגיי

עירוד עתונאי לנסיכה
"נו כבר, מרגרט!"

לה כי מעולם לא חשב כי השירים כל כך טובים.

רק מבקר מפורסם אחד, המשורר פרידריך זיבורג. שלא כתב בשעתו שום ביקורת על פורסטיה, יצא עתה במאמר ליגלוג נגד חב ריו למקצוע. מה זה חשוב, שאל, אם פורסטיה חי או מת? הרי השירים נשארו, ואם הם טובים, לא חשוב מי חיברם.

אולם הקהל לא הסתפק בכך. השירים היו טובים כל עוד היו כתובים בידי צעיר טרא-גי, יפה-נפש ומוכה-גורל. עתה, כשפירות יצירתו של פקיד ממושקף ויהיר, שהתפאר בכשרון הפרסומת שלו, שוב לא יכלו לש"בות את הלב, כי טוב המשורר המת מן ה"פקיד החי."

פורסטיה חי כל עוד היה מת. עתה, ש"נתגלה שהוא חי, מת המשורר.

כדור הארץ

"הללו, אלוהים..."

בגרמניה המערבית החליט האב יוהאנס לפיך (40) להנהיג שיטות מודרניות בחיי הכנסייה הקתולית. בחיזושו ראשון יכולים עתה קאתולי גירנברג, עיר הכינוסים הנאי-ציים, להתחזות כאמצעות הטלפון, מבלי שיצטרפו לראות את הכומר המוודה בעיניהם. אולם הכנסייה המפגרת אינה מאפשרת עדיין למחול על חטאי החוטאים באותה דרך.

טרסט המזוחות

עתונאי בריטי גילה עתה מי עומד מאחורי התקפת הידידות הסובייטית. בצאתו מתוך ההנחה כי רק מוח בריטי יכול להמציא שיטות כה שופעות-נימוסים, נחש: שני הדיפלומטים האנגליים, דונאלד מקלין וגיי ברגס, שנעלמו בשעתו לתוך הגוש הסובייטי, מנהלים את המיבצע. בשבוע שעבר הודתה ממשלת בריטניה, בכוש-תמיכה, כי עוד לפני היעלמם היה ידוע לה היטב שהם סוכנים סובייטיים מסוכנים.

בריטניה

"אוא, החליטי!"

עתונאי בריטניה נוהגים לנוגע בבית-המלכות בכפפות של משי מילולי. כדי לספק את תאורת-הרכילות העצומה של הקהל הבריטי בכל הנוגע לנושא זה, הם ממציאים תחבולות מסובכות. אולם בשבועות האחרונים פנה גם סבלונתם. "נו כבר, מרגרט!" צעק זיילי מירור, העתון הסנסציוני ביותר בעולם, בלחית בקשה מלבבת: "אנא, החליטי כבר מה לע"שות!"

האפי-אנר. ההזמנה היתה מופנית לע"בר הנסיכה מרגרט רון (25), שהרומן שלה עם גיבור-חיל-האוויר הגרוש סיטר טאונ"סאנד נראה כחסר-סוף וכחסר-מוצא. בית המלוכה היסס להשיא את הנסיכה לגבר ג"רוש, למורת רוח הכנסייה אשר מלכת-בריטניה היא ראשה הרש"מי, אולם הקהל הבריטי, שראה לפני 17 שנה כיצד מתפטר מלך בריטי כדי לשאת אשה אמריק"אית גרושה, לא רצה שהטרגדיה תחזור כמו כל קהיל-קולנוע, ר"צה בהאפי-אנר."

השבוע היה נדמה כי ינצח ה"גיון ההולבורי. האוראי בן ה"41 הגיע לבריטניה, נטע בגלוי לארמון אל-אנבי, כעבור זמן קצר הגיעה לאותו מקום ה"נסיכה, במכונית שהלונותיה היו אטומים בוילונות (דבר שלא הפ"ריע לעיתונאים להודיע שהיא נראתה "חיוורת ועצבנית"). ה"משטרה הקיפה את הבנין מכל עבר, דובר החצר הודיע שלא תהיה הודעה.

לא היה צורך בכך. הקהל ה"בריטי נשם לרוחה. האפי-אנר קלאסי אינו זקוק לתצלום החו"מה דווקא. אם הוא והיא נופלים איש לזרועות רעותו, הרי זה מספיק.

גרמניה

מוות בלגיון הזרים

כל מו"ל מקבל בשנה מאות כתבי-יד בינוניים, רעים ורעים מאד. גם הטוב שב"מו"לים נחרד בקבלו תבילה של שירים מאת משורר בלתי-ידוע. אולם התבילה שהיתה מונחת לפני המו"ל הגרמני פטר דיטריכס היתה שונה. השירים היו טובים, וטובים מהם היו דברי-ההסבר שצורפו.

"חברי גורג' פורסטיה," כתב אחד ד"ר קארל פרידריך לויכט, "היה ילד אלזס. עברה עליו ילדות קשה. במלחמת-העולם השנייה התנדב לצבא הגרמני, אך התאכזב במהרה מן המשטר הנאצי. הוא לחם בחזית הרוסית, וכנתן צרפתי ששיתף פעולה עם הנאצים גידון-למחת על ידי הצרפתים בתום המלחמה. הוא זכה לחנינה אחרי שהתנדב ללגיון-ה"רים. באחד הקרבות בהודו-סין אבדה כל מחלקתו, ומאז הוא נעדר."

במרוצת השנים, הוסיף לויכט, "שלח לי כמה מכתבים. שכללו שירים. הייתי מודה לכם לו הייתם עוברים עליהם ושוקלים אם הם ראויים לדפוס."

לב באבק הרחוב. המו"ל קרא, שקל ופרסם. ספר השירים, בעל השם המצלצל כתבתי את לבי באבק הרחוב עורר רעש רב בקהל הגרמני, שאינו נוהג לקרוא שירים יותר מאשר הקהל הישראלי. עזרה לכך ב"מידה מכרעת הביוגרפיה הטראגית, שפורטה בהקדמה.

השם גורג' פורסטיה הפך לשם-דבר במ"דינה. גדולי המבקרים הפליגו בשבחו של המשורר המת. לא היה ספק שמשורר מג"דוליהדור אבד לאנושות ולגרמניה, דובר אמיתי של דורו הטראגי. היה צורך לשנות את כל המושגים על הדור הגרמני הצעיר. רכבות טפסים נקנו בצמאון עלידי קהל שלא קרא מימיו משפט בחרוזים.

בינתיים מצא ד"ר לויכט במקרה עוד כמה שירים, שפורסמו מיד תחת השם כמוות עז הגיל עזה האהבה. הקהל בלע אותם, דרש עוד. לויכט פירסם אוסף של מכתבי פורסטיה מן החזית, בשם מכתבים לאשה אלמונית.

אס ט"ג הזרישה

שופרא
הקפה...

20 סיגיות 400 כ"ר
מיוצרות מטוב
מזרחי מובהר

הוצאת "אלהנה"

הופיע הספר

רוב רוי

התקוממות גדולה ותהפוכות החיים משמשים רקע לעדידה הנודעת ביותר של גודג סופרי בריטניה, הוא

ואלטר סקוט

המפיץ: י. ברונפמן

הגברת האלגנטית

שומרת על בריאות ויפי שערותיה — משתמשת במברשת ראש

BARLETTE

להשיג עתה בסרומריות ובתי-מרקחת.

המפיץ: חיים ברוך, ת"א
רח' כפר גלעדי 1, טל. 5750

גלוב

(צבי אונטרמן)

סוכנים ויועצים לפרסום
רח' נחלת בנימין 52 ת"א

קבלת חודעות
לכל העתונים
פרסום מעל
בד הקולנוע
בכל הארץ
קטלוגים, פלקטים
— כל שבועות
גרפיקה

מספר הטלפון החדש

4397

מה אתה יודע על

הגירושין?

הגירושין הינם מוצא חמור, אך אנושי. נישואין רבים מופרים על-ידי פירוד או עזיבה ללא כסות החוק. הגירושין הם צורך טראגי שימשך להתקיים כל זמן שיהיו נישואין וכל עוד יהיו בני-אנוש מחוננים בתכונות אנושיות — בעלי-מגרות, רגשניים, אנוכיים, נכונים לנסות ועלולים גם לטעות.

כמה מבין הנישואין מסתיימים בגירושין?

שנת תש"ו נרשמו בישראל 13,248 נישואין ו-2,203 גירושין. הווי אומר: 16.63 אחוז גירושין. בהשוואה לשנה שלפניה, ניכרת עליה ביציבות חיי המש"כפה, כפי שמסתבר מהמספרים של שנת תש"ד: נישואין — 13,000; גירושין — 2,330, כלומר: 18 אחוז.

גם הציבור המוסלמי אינו משלים בנקל עם גורלה. לעומת 1,024 טכסי נישואין מי וסלמיים בתש"ו נערכו 107 גירושין, כלומר: 10.5 אחוז. בדיובור אחד: בכל יום נערכים בישראל 44 טכסי נישואין לעומת שבעה גירושין.

הבה נראה מהו המצב באמריקה, למשל, הסיכום בארצות-הברית מראה כי רבע ממש"כ פר הנישואין שנערכו שם מאז תום מלחמת העולם השנייה מצא את סיומו בבתי-דין לגירושין. נישואין שנערכו בתקופת המלחמה, או מיד לאחריה, ידועים בחוסר יציבותם.

היכן מרובים הגירושין ביותר?

מתחשב במקרי גירושין חוקיים בלבד, הרי שמצרים תופסת את המקום הראשון, לפני אמריקה. היו זמנים שגם יפאן עלתה על אמריקה בגרושה. בי אנגליה, בלגיה, הולנד, שבדיה וניו-זילנד עלה מספר מקרי הגירושין בשנים האחרונות במהירות כפולה מזו שבארצות-הברית.

העליה בגירושין ניכרת מאד כמעט בכל הארצות המתקדמות. אין לדעת בדיוק את מספר הפירודים שמחוץ לחוק, אך ברי כי תוצאות מקרים אלה הן טראגיות במדה לא פחותה מזו שבגירושין חוקיים.

האם רוב המגורשים חוזרים למתחתנים?

כן, כיוון שרוב החתונות נערכות בגיל צעיר (נשים — 20 שנה בממוצע, גברים — 23); וכיוון שהגירושין באים בדרך-כלל בהקדם, כפי שצויין לעיל, הרי שהמגורשים עודם צעירים ברוכם וע"שויים למצוא בן-זוג חדש.

המחקר הוכיח כי כ-75 אחוז מבין אלה שהתגרשו בין השנים 1943 ל-1948 שבו ונישאו מחדש עד סוף 1948. מבין אלה שהתגרשו בין השנים 1934 ל-1943 נישאו מחדש כ-86 אחוז עד 1948.

האם רוב הגירושין נגרמים על ידי

רצונו של אחד מני הזוג להינשא משישהו אחר?

אין בידנו ידיעות מספיקות בעניין זה. העניין המתעורר בעקבות "משולש ה"אהבה" עלול להביא אותנו לידי הגזמה בראיית התפקיד שממלא "האדם השלישי". אם אחד מבני הזוג שואף להינשא לאדם אחר חושבים אנו בדרך כלל שזוהי הסיבה היחידה לרצונו. או רצונו, בגי' רושין.

אולם, האם יכול היה בן הזוג הסוטה לתור אחרי מישהו אחר, או לרצות במישהו אחר, באב הנישואין הקיימים היו לשביעות רצונו? גירושין הם ענין מסובך ואין לפתור בונוסחאות פשוטות.

בין אם מעורב "האדם השלישי" בגירושין ובין אם לאו, נראה כי בן-הזוג לשעבר, מבזבז זמן קצר להתאקלמותו בנסיגת נישור אין חדש.

האם נישואין שניים עדיים יפה?

פי כל הסימנים ניתן היה להניח כי נישואין שניים אינם עולים יפה. אולם, רוב הנישואין השניים הם יציבים ורבים בהם גם מלאי האושר. המציאות ה"יפה" כי נישואין שניים המסתיימים גם הם בגירושין מתקיימים זמן קצר למדי.

עד כמה מעורבים הילדים בגירושין?

ד המקרה הטוב היא בכך שההחלטה בדיבר הגירושין באה די מוקדם. כך שהצי' ממוגות המגורשים טרם הביאו ילדים לעולם. כמו כן, אותה נטייה גוברת לחזור ולהינשא מחדש מביאה לכך כי ילדי מגורשים חוזרים לחיי משפחה תקינים ומוכ' נסים לבתים חדשים.

מהי השפעת הגירושין על הילדים?

לדי מגורשים זקיקים להגנה ולהתחשבות. אולם האמת לאמיתה היא כי צער ההור' רים במקרה כזה גדול יותר מצער היל' דים עצמם.

מן המודעות הוא, כי בית מסוכסך שאינו שרוי באושר, מהחה קרקע-גידול רעה מאד לילדים. נישואין המתמשכים בעקשנות "למ' עץ הילדים" יוצרים בעיות קשות ומסובכות בקרב הורים המעבירים אותן בדרכים שונות גב לילדיהם. כל כמה שינסו הורים לדכא את מרידותם, אכזבתם והתנגשויותיהם, לא יע' לה בידם לנמוע את בצבוצן של תגובות תת' הכרתיות, כגון: ירידה לחיי הוולת, היפוך כוונדריה, רגשי נחיתות וגילויי ברתנות. כל אלה יוצרים בלב הילדים רגשי אי-בטחון ומבוכה.

אין זה מקרה, כי מספר הילדים המוצל' חים בקרב בני המגורשים-כחוק גדול בהר' בה יותר מזה שבקרב ילדים שגדלו בבית "לא שבור" אך רחי מתיחות ואומללות.

האם משיפעה ההקדה בהשגת גירושין על ריבויים?

ן. אולם אין היא גורמת להגדלת מקרי הרס-משפחות הבאים כתוצאה מפירוד ונטישה. אף בארצות בהן הגירושים הם בחוקת איסור אין מירוש הדבר כי הנר' עד כמה שייראה הדבר מזור, הרי שני שואין הם יציבים יותר ומאריכיימים יותר. הקלה בהשגת גירושין חוקיים אך מעודדת אנשים צעירים להינשא, זאת משום שלמרות רצינם השלם ביוזג קבוע יודעים הם שאינם עושים צעד שאין ממנוס מנוס.

מה, אם-כן, ניתן ללמם בפרשת הגירושין?

הגירושין הריהם בחינת סיכון עתיק-יומין ובלתי-נמנע בחיי האדם. איש אינו אור' הב גירושין. כשם שאיש אינו אוהב מחלה או חוסר-עבודה. לא ניתן לערוב כי נישואין יהיו בריכיימים. כשם שלא ניתן לערוב כי האדם יהיה כריא, ברוך-כשרונות, או בעל-אמצעים.

אין לכפות על אנשים להמשיך בנישואין שאינם משיעיים את רצונם. הדרך הטובה ביותר למניעת הגירושין היא החתירה להי' נשא בראשונה לאדם המתאים ביותר ולהביא בגרות, סובלנות וגמישות לחיים המשותפים.

שגיאות אינן בגדר הנמנע. החיים מחול' לים שינויים שאין לצפותם מראש וגבול ה' סבלנות והסובלנות האנושית נפרץ איפעם. בהתיחס האשמות בפני המתגרשים נוהגים הבלתי-מגורשים בחוסר-תבונה. גישה זו היא, לעתים קרובות, קנייניהם של אלה שבי' עצמם אינם מרוצים בחיי נישואיהם, אך חס' רים את האומץ לנתקם. בהאשמת המתגר' שים מטבאים הם תוקפנות תת-הכרתית כלפי אלה העושים מה שהם עצמם היו רוצים לעשות, אך נרתעים מכך.

תהיה אשר תהיה גישתו של הקורא. יש להבין כי הסובלים ביותר מן הגירושים הם אלה המעורבים בהם, ואם אלה מגיעים לידי ניתוק חיייהם המשותפים, אין זה נעשה מתוך שאיפה לגירושין-לשם, אלא משום שחיייהם חסרי סיפוק ואושר.

בארץ אומללו אנשים רבים בגלל הקושי בהשגת גירושין כשאחד מבני הזוג מתנגד לכך, אם מתוך נקמנות ואם לשם סחיטה. דבר זה כרוך במסירת החלטה לידי מוסד דתי, הקובע את הליכותיו לא לפי הצרכים האנושיים של החברה המודרנית, אלא על פי חוקים דתיים שהותאמו לתקופה אחרת לגמ' רי.

יתכן, כי נכונותם של צעירים להינשא תגי' בר בהרבה, אם ייקבע שבית-דין אורחי מיו' חד, בהשתתפות מומחים סוציאליים מנוסים. יהיה מוסמך לאשר גירושין בכל מקרה שבו יגיע למסקנה ששוב אין סיכוי לתיקון חיי הנישואין.

ועכשיו — הפסקה של 10 דקות לארוחת-צהריים!

"יש פתרון פשוט: את תתחתני עם סדומון ואני עם ציפה!"

